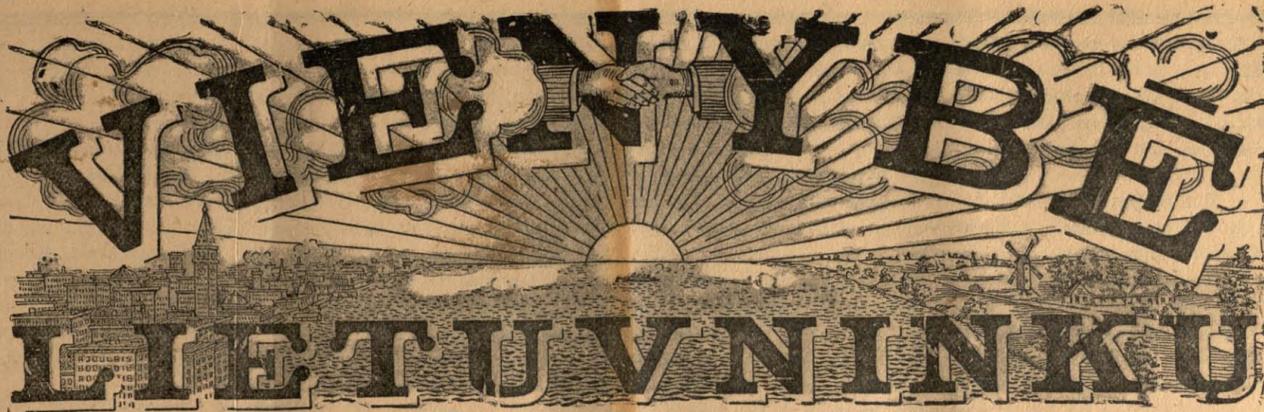

Insticgtas 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
 SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
 Eina Seredomis, Brooklyn, N. Y.
 Metinė prenumerata:
 Suvienytose Valstijose ... \$2.00
 Kanadoje 2.50
 Visose kitose viešpatystėse 3.00
 Prenumerata apmokama iš kalno.
 Prenumeratos metams skaitosi
 nuo dienos užsirašymo, ne nuo
 Naujų Metų.
 Apgarsinimų kainų
 klauskite laišku:
J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.
 Telephone, 2427 Greenpoint.

Established 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
 THE LITHUANIAN WEEKLY
 Published Wednesdays
 at Brooklyn, New York.
 Yearly Subscription Rates:
 United States \$2.00
 Canada 2.50
 All other countries 3.00
 Advertising rates on application.
 Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

NO. 36.
 (Telefonas 2427 Greenpoint)

BROOKLYN, N. Y. RUGSĖJO (September) 5 d., 1917 M.
 Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879.

METAI XXXI.
 (Telephone 2427 Greenpoint.)

Vokiečiai užėmė Rygą.

RUSAI JAU PASITRAUKĖ IŠ RYGOS ATIDUODAMI JA VOKIEČIAMS.

ITALAI SMARKIAI VEIKIA PRIE TRIESTO IR TIKIMASI JI TUOJ PAIMTI.

VOKIEČIŲ ORLAIVIAI BOMBARDAVO DOVERĄ.

VOKIEČIAI NORI PADARYTI TAIKĄ PRIEŠ KALĖDAS.

RUSIJOJ ATIDENGTA SANKALBIS NORINTIS SUGRAZINTI CARĄ.

VOKIETIJOJ GIRDISI BALSAI, KAD LIETUVĄ NORI PADARYTI NEPRIGULMINGA VALSTIJA (BUFERINE VALSTIJA).

ITALIJA PASKELBĖ, KAD ALBANIJA YRA NEPRIGULMINGA VALSTIJA PO ITALIJOS GLOBA.

ANGLIJOS, FRANCUZIJOS IR ITALIJOS SOCIALISTAI EKONFERENCIJOJ PARYŽIUJE NUTARĖ TĖSTI KARĘ TOLIAU IKI PERGALĖS.

Iš karės lauko

MUSIAI VERDUNO FRONTE.

Pereitą savaitę buvo keletas nedidelių mušių Verduno fronte. Vokiečiai keletą kartų bandė bombarduoti francuzų pozicijas, bet vis be jokių pasekmių. Nekuriose vietose francuzai užėmė vokiečių pozicijas.

ITALIJOS LAIVYNAS BOMBARDUOJA TRIESTĄ.

Roma. — Italijos laivynas jau pradėjo bombarduoti Triestą, bet be žymių pasekmių.

Kalbama, kad austrų kariūnė visiškai susidemoralizavo. Taipgi išskaitliuojama, kad pastaruosiuose mušiuose prie Triesto austrai nustojo virš 100 tūkstančių kariuvių.

Italijoje visi įsitikinę, kad dabar Austrija bus pilnai apgalvota.

ANGLŲ ORLAIVIAI BOMBARDAVO BELGIJĄ.

Londonas. — Pereitą savaitę anglų orlaiviai belgėk ties miestu San Denis, Belgijoje ir metė tenai keliolika bombų. Pasekmėje likosi išgriauta vokiečių orlaivių stotis.

NUOTIKIAI RUMUNIJOS FRONTE.

Viena. — Austrai giriasi, kad

jie Rumunijos fronte po truputį žengia pirmyn. Rusai traukiasi į Besarabiją. Buvo keletas nedidelių susirėmimų, kuriuose rusai pasitraukė.

AUSTRAI BĖGA NUO ITALŲ.

Roma. — Triesto apilinkėse austrai traukiasi atgal, o italai juos vejasi. Austrai traukdamiesi, viską sunaikina. Taipgi į italų rankas pakliuvo daug austrų belaisvių ir daug kariškos amunicijos.

MUSIAI GALICIJOS FRONTE.

Berlinas. — Vokiečių valdžia paskelbė, kad dabar eina gana žymūs mušiai ir rytus nuo Černovicų. Vokiečiai praneša, kad užėmė keletą rusų pozicijų ir apie 1,000 belaisvių.

Rusų gi pranešimai sako, kad rusai tenai atlaikė visas vokiečių atakas.

DIDELI MUSIAI PRIE TRIESTO.

Roma. — Mušiai italų su austrais nenustoją nei dieną, nei naktį. Italai stumia austrus. Austrijos valdžia jau paliepė Triesto gyventojams apieisti miestą ir kraustyties į Austrijos gilumas. Delei nepasisekimų italų fron-

te, Austrijos imperatorius Karolis išvažiavo į italų frontą.

KIEK RUSIJAI KARĖ LĖŠAVO

Dabar Maskvoje tęsiasi rusų Tautos Tarybos posėdis. Tenai paaiškėjo, kad tik vienai Rusijai pirmasai karės metas lėšavo virš 5 milijardų rublių, antras — virš 11 milijardų, o trečias metas virš 18 milijardų. Arba per 3 metus Rusijai karė lėšavo 35 milijardus rublių, neskaitant to, kiek išdeginta turto ir kiek žmonių išžudyta.

Iš Visur

PASITRAUKĖ IŠ VIETOS LENKIJOS TARYBA.

Kopenhaga. — Atėję vokiški laikraščiai praneša, kad visa Lenkijos valstybės taryba pasitraukė iš vietos delei to, kad ji nenori sudaryti Lenkijos valdžią po Vokietijos globa. Svarbiausia priežastis tai ta, kad vokiečiai nutarė Lietuvą išskirti iš Lenkijos.

Lenkai niekaip negali išsižadėti Lietuvos.

KANADOJE TIK DABAR ĮVEDĖ PRIVERSTINĄ TARNAVIMĄ KARIUMENĖJE.

Toronto, Kanada. — Per Kanados parlamentą perėjęs įstatymas apie priverstiną stojimą kariūnėn tik dabar tapo įstatymu, nes Kanados gubernatorius po juomi tik dabar pasirašė.

CEMENTINIS GARLAVIS.

Norvegijoje pabudavotas visiškai naujo tipo garlavis. Tas garlavis padirbtas iš plieno ir cemento. Jis buvo padirbtas tiksliai tris savaites. Jis yra du kartu greitesnis už paprastus garlavius tokio pat didumo.

BOLŠEVIKAI AGITUOJA, KAD REIKIA MUŠTI ŽYDUS.

Petrogradas. — Pasirodė, kad pastaruojų laikų kas tai pradėjo vesti smarkią agitaciją, kad reikia surengti žydų pogromus.

Tuo tikslu valdžia padarė tyrinėjimus ir atidengė tiesiog netikėtus dalykus. Pasirodo, kad žydų pogromus rengia ne tiksliai juodašimėčiai ir ehuliganai, bet ir socialistai bolševikai, Lenino šalininkai ir anarchistai.

Padaryta krata vieno socialisto bolševiko bute ir surasta daug literatūros raginančios padaryti

žydų pogromus. Rasta ir atsiųskimų su antgalviu: „Naikinkime žydus.“

Tai tau ir socialistai bolševikai!

SUKILIMAS SUOMIJOJE.

Londonas. — Gautos žinios iš nekurių Suomijos vietų, kad jau suomiai sukilo prieš rusus. Mieste Bžorniborte suomiai jau susirėmė su rusų kariūnėn, mušis tęsiasi kelias valandas.

Matomai suomiai norėjo atidaryti savo seimą, kurį rusų valdžia buvo uždraudusi. Londone mano, kad Suomijoje veikia vokiški agentai ir vokiškos markės.

SOCIALISTŲ KONFERENCIJA LONDONE.

Londono atsidarė socialistų konferencija, kurioje dalyvauja delegatai iš Anglijos, Francuzijos, Rusijos, Ispanijos, Italijos, Portugalijos ir Pietinės Amerikos. Viso 70 delegatų.

Svarbiausias jų klausimas, tai ar dalyvauti Stockholmo konferencijoje. Taipgi svarstomas taikos klausimas.

RUSIJOJE AGRARISKAS JUDEJIMAS.

Petrogradas. — Daugelyje Rusijos vietų, ypač Rezaniaus gubernijoje valstiečiai sukilo. Jie užiminėja dvarponių žemes ir pievas, dalinasi kaip moka. Jie nesusiskaito su valdžios paliepimais. Nuo to darosi tikra betvarkė ir daug turtų nueina niekais.

VOKIETIJA UZGANĖDINA ARGENTINĄ.

Buenos Aires. — Čionai gauta nauja nota iš Vokietijos, kurioje Vokietija pasižada pilnai išpildyti Argentinos reikalavimus ir atlyginti už paskandinimą laivo „Toro.“

Toks vokiečių nusileidimas prieš Argentiną paeina iš to, kad vokiečiai nori nors vieną Amerikos valstiją tuerti sau prielankia.

REIKALAUJA PANAIKINIMO MIRTIES BAUSMĖS.

Maskva. — Susivažiavę čionai į Tautos tarybą socialistai-internationalistai reikalauja iš laikinos rusų valdžios, kad būtų panaikinta armijoje mirties bausmė, kuri delei disciplinos vėl buvo įvesta.

Bet socialistai liaudininkai priešingi tam. Jie stovi užtai, kad kariškas teismas turi teisę bausti mirėčia už prasižengimus.

NAUJA DIDELĖ BALKANŲ VALSTYBĖ.

Sala Korfu. — Serbijos ministris Pašič išsiuntinėjo visiems sąjungiečiams naują projektą. Sulyg to projekto turi būti sutverta didelė Balkanų valstybė, kurion ineitų dabartinės Serbija, Juodkalnija, Hercegovina, Dalmacija, Kroatija ir Slavonija. Ta valstyja susidėtų daugiau kaip iš 14 milijonų gyventojų, ji taipgi turėtų portą prie Viduržeminių jurių.

Nežinia ką į tai pasakys sąjungiečiai.

SUCHOMLINOVO TEISMAS.

Petrogradas. — Vienas liudininkų teisme prieš buvusį karės ministrį Suchomlinovą, generolas Januškevičius paliudijo baisius nuotikius kaip vokiečiai užėmė Lenkiją. Pasirodo, kad vokiečiai gerai žinojo, jog rusų kariūnėn neturi amunicijos, ir visai arti prisiveržę savo kanuoles šaudė į rusus. Rusų komandieriai reikalavo amunicijos, o Suchomlinovas retkarčiais atsakydavo, kad siunčia amuniciją, kurią retai kada pasiųsdavo.

VARO PROPOGANDĄ.

Stockholmas. — Čionai koks tai Kleinas (matomai vokietis), kuris sakosi esąs bolševikas ant stoties užminėja dvarponių žemes ir pievas, dalinasi kaip moka. Jie nežmonės, kad tenai keltų maištus, užmuštų Anglijos pasiuntinį, padarytų pogromą „Rieč“ redakcijoje ir užtai siulo iškalno 200-300 rublių.

KALTINA, KAD BULGARAI PAVOGĖ DAUG SERBŲ Merginų IR PARDAVĖ Į TURKIJOS HAREMUS.

Londonas. — Serbijos ministris Pašičas gavo žinias, kad bulgarai baisiai apsieina su serbėmis merginomis. Apie 10,000 mergaičių nuo 10 iki 14 metų buvo išžagintos ir nuvežtos ir parduotos Turkijos haremus.

DIDELI GAISRAI RUSIJOJE.

Londonas. — Gautos žinios, kad Petrograde kilo dviejose didelėse dirbtuvėse gaisrai. Esą nuo stolių padaryta už milijoną rublių.

Taipgi gauta žinia, kad Kazanuje irgi kilo milžiniškas gaisras. Daugybė žmonių likosi be pastogės.

ELZAS-LOTARINGIJA GAUNA AUTONOMIJĄ.

Berlinas. — Vokiečių valdžia

jau duoda autonomiją Elzas-Lotaringijai priešakyje, kurios stovės antrasai kaizerio sunus Eitelis-Friedrichas.

Matomai vokiečių valdžia jau jaučia, kad neužlgo bus taika, kad rupinasi tais kraštais, už kuriuos bus ginčų.

Iš Amerikos

SUFRAGISTES VĖL AREŠTUO.

Washington, D. C. — Pasirodė 10 sufragisčių su am tikromis vėliavomis ant kurių buvo išrašyti jų reikalavimai. Vienok policija jas visas suareštavo.

AR IMS VEDUSIUS KARIUMENĖN.

Klausimas ar ims vedusius kariūnėn dar nėra išrištas. Tame klausime dar kongrese laukiama didelių ginčų. Nekurie kongresmanai sako, kad jie negali leisti, kad šeimynų penėtojai būtų paimti kariūnėn. Jie sako, kad jei ir praeitų kariuvių gyvasties apdraudimas, jie visvien stovės kad vedę būtų paliuosuoti nuo ka riskos tarnystės.

NENORI SIŪSTI KARIUMENĖ Į EUROPĄ.

Washington, D. C. — Kongresmanas Lundinas įnešė į kongresą rezoluciją, kurioje reikalaujama, kad būtų atmaintyta tą dalis įstatymo, kur kalbama, kad reikia siūsti kariūnėn į Europą. Lundinas motyvuoja, tuomi, kad Suvien. Valst. konstitucija tai neleidžia daryti; tam priešinasi ir įsigyvenusios tradicijos.

Senatorius Hardvikas panašią rezoluciją įnešė senatan, bet senato komisija atsisakė ją priimti ant to pamato, kad tokia rezolucija priverstų valdžią prie neišeinamo padėjimo.

Kaip ten nei būtų, bet amerikiečiai pradeda atvėsti.

UZDRAUSTA PACIFISTAMS LAIKYTI KONFERENCIJĄ.

St. Paul, Minn. — Čionai įvyko taikos šalininkų susivažiavimas, bet vietinis gubernatorius uždraudė laikyti jiems posėdžius.

ATPIGS CUKRUS.

Washington, D. C. — Čionai buvo pasikalbėjimas eukraus fabrikantų atstovo su valdžios atstovais. Susitaisyta ant to, kad

eukrus bus atpigintas ant 1 ir pusės cento.

JAPONŲ MISIJA.

Dabar Suv. Valstijose vieši japonų misija. Laiko balius, bankietus, pasitarimus. Lygiai kaip ir visos misijos. Japonai intinkrina, kad jie esą didžiausi sąjungiečių draugai ir tt.

Spėjama, kad daugiausiai tariamasi apie Rusijos reikalus.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ BIUDŽETAS.

Washington, D. C. Kongreso biudžeto komisija jau pradėjo taryti šių metų visą išlaidas. Pasirodo, kad valdžia reikalauja 11 milijardų del karės vedimo, iš kurių 7 milijardai eis sąjungiečiams kaip paskola. Tarp kito ko pažymėta ir tas kad skiriama 176 milijonai dolarių del „išsiūrinimo“ kareivių gyvasties.

UŽDRAUSTA IŠVEŽTI VALGOMOSIUS PRODUKTUS.

Washington, D. C. — Prezidentas Wilsonas išleido proklamaciją, kad nuo 30 d. rugpjūčio uždraudžiama išvežti iš Suv. Valstijų visokius produktus į priešų ir neutrališkias šalis, per kurias priešai gaudavo parėmimą iš Amerikos.

Į tas šalis viskas uždrausta išvežti. Gi į Suv. Valst. draugiškas šalis bus leista išvežti, bet po labai didele valdžios kontrole.

Tas jei ir nenupigins produktų, tai gal neduos pabrangti.

DIKTOGRAFAI ATIDENGĖ SUOKALBĖ.

St. Louis, Ill. — Kongresmanas Kolbertas iš New Yorko praneša, kad tenai viename hotelyje susitiko buvęs Meksikos prezidentas su vienu žymiu vokiečių agentu, kuris pirmiau dirbo Washingtone prie vokiečių pasiuntinio Berustorfo. Juodu susitiko ir ilgai kalbėjosi nei kiek nenujaušdami, kad tame kambaryje buvo paslėptas diktografas, kuris ir nukopijavo visą juodviečių kalbą.

FELJETONAS

NEGALIMA VISKĄ ŽINOTI.

— Tu turėjai turėti daugiau proto. Tokiame amžiuje kaip tu, tai gėda pasiduoti į moteries valdžią, — kalbėjo ponas Džioklas.

Jojo sandraugas, ponas Kutleris tiktai aiksėjo.

— Aš ilgai ir nepasidaviau, bet ką gi daryti, kad ji kas vakaras vis kalbėdavo, kad gali numirti iš nuobodumo, kad ji vis viena.

— Bet velnias tave pagriebtų, kodėl tu ją nepameti, — sušuko Džioklas. — Tu supranti, juk prie ko ji veda. Ko tu pas ją vis būni?

Kutleris patraukė pečius.

— Sulyg manęs, tai yra tiktai vienas išsigelbėjimo budas. Pasiimk kojas ant pečių ir bėgk tu nuo jos.

— Nieko geresnio aš ir nenorėčiau! — atsidusęs tarė Kutleris.

Džioklas užsimastė. Jo akys užsidegė liepsnelė ir jis paklausė:

— Kiek laiko jau praėjo, kaip pražuvo tas laivas ant kurio išvažiavo jos vyras?

— Liepos mėnesyje suteis tris metai. Jis važiavo iš Hong-Kong ir nuo tada nebuvo nieko apie jį girdėti. Aš gailiuosi, kad jis iškeičio ant to laivo.

Kongresmanas nepaduoda smulkių pirmiausiai turi rūpėti jo sveikata. Darbininko sveikata juk tai tik, kad dabar valdžia žinanti kaip Vokietija žiuri į Suvienytas Valstijas ir kokius turi planus.

KIAULIŲ „VAISKAS“

Belchertown, Mass. — Vienas ūkininkas sumanė savo kiaules išmokyti kariuoti. Delei to jis iš kiekvieno šimto kiaulių atskyrė po 32 kiaules ir pradėjo mokytį kariauti. Delei to jis iš kiekvieno šimto kiaulių atskyrė po 32 kiaules ir pradėjo mokytį kariauti. Delei to jis iš kiekvieno šimto kiaulių atskyrė po 32 kiaules ir pradėjo mokytį kariauti.

Darbininkų Reikalai

JIESKOJIMAS DIDESNĖS ALGOS.

Nėra žmogaus, kuris nenorėtų gauti didesnę algą, nenorėtų daugiau uždirbti. Ir tas gerai, jei darbininkas protingai sunaudoja uždarbį, jis turi progą geriau gyventi. Bet kaip visur taip ir čionai prieinama prie kraštutinio. Prieinama prie to, kad jau į nieką neatsižvelgiant sakoma, kad tas daugiau išpelno, kuris daugiau uždirba. O pas mus lietuviams — tai ir beveik visai nekreipiama domos į tai, kaip dirbi, kokiose sąlygose dirbi, gerai bile tik daugiau uždirbi.

Tokia pažiūra į uždarbį ir iš to paeinanti gerumą visiškai klaidinga. Ir net kartais stačiai pragaistinga.

Darbininko didžiausias turtas — tai sveikata, tai galėjimas dirbti. Kuomet darbininkas nustoja sveikatos, tai jis visko nustoja. Prie dabartinių darbo sąlygų, kuomet beveik visas pelnas paremtas ant išnaudojimo darbininkų, ant išnaudojimo darbininkų spėkos, nustojimas sveikatos, tai yra tos pačios spėkos, darbininką tiesiog išmeta iš gyvenimo. Todėl be ilgų išvadžių drąsiai tvirtiname, kad darbininkui visu-

bu ir nesveiku, kaip kad yra ir kuoti. Bet tas nepasisekė, nes darbdaviai beveik lygiavai taikyties su visais darbininkais.

Štai darbininkas vidutiniškai uždirba ir gali sutaupinti kas mėnesį po 1 dolari. Vadinasi jei darbininkas turi 30 metų, tai jis turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

Štai darbininkas su pikiu ir turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus, turės 30 metų amžiaus.

GATVEKARIŲ DARBININKŲ STREIKAS.

San Francisco, Cal. — Čionai sustreikavo 1,700 darbininkų dirbančių prie gatvekarių. Kompanija bando atlikti darbą su pagalba streiklaui, bet tas jai nesiseka. Ant kiekvieno gatvekario važiuoja apsiginklavęs policistas.

DIDELĖ DARBININKŲ PERGALĖ.

Washington, D. C. — Dokų darbininkų unija, kurion priklauso veik visų portų darbininkai išlošė. Jų teisingi reikalavimai beveik pilnai išpildomi. Atstovai karškos ministerijos po jų reikalavimų jau pasirašė.

Iš Lietuvos

RUSIJOS LIETUVIŲ SEIMAS.

(Iš „Santaros“)
(Tąsa).

Septintoji, birželio 2 diena.

Pirmininkauja prof. Voldemaras. Šiandien taip pat kalbama apie Lietuvos politikos ateitį. Pirminis kalba Tautos Pažangos narys L. Noreika. Jis sako, jog nepriklausomybės idėja lietuviuose nebuvo užgesusi. Toliau savo kalboje kalbėtojas kritikuoja Leono išvadžijimus, jis esą stato klaidingą pamatą ir daro klaidingą įvardą, jis žiuri į Seimą, kaip į juridinį asmenį. Juridinis asmuo yra toks, kurį pripažįsta kiti. Mes nesame pripažinti kaip atskira tauta. Šitas Seimas — tautos dalis, kuri karės aplinkybių verčiama buvo išeiti iš Lietuvos. Lietuvos vardu negalime kalbėti, bet kaip žymi mūsų tautos dalis galime pasauliui apreiškinti, ko lietuvių tauta nori. Jeigu nepasi-

— O ne, ne! Aš pati noriu apie jį žinoti, — tarė našlė.

— Gerai. Aš papasakosiu. Už poros dienų po išplaukimo iš Hong-Kong tas laivas paskendo. Visi patrauvo. Išliko gyvas tik vienas Kolinsas. Jis tik nustojo atminties, atsiminė tik tai savo vardą ir laivo vardą. Bet jis pamiršo kur jo tėvynė, pati ir vaikai.

— O Dieve mano! — aiksėjo Kolinsienė.

— Chinų laivelis sugavo jūrėse ir atvežė į Kaliforniją, o iš ten jis laivu išvažiavo į Londoną.

— Londono aš jį sutikau ant vieno baliaus, ant kurio jis gražiai šoko su viena ponija. Kutleris pastebėjo, kaip staiga persimainė Kolinsienės veidas.

— Paskui jis išigėres pradėjo šokti „džiką“, kad aš vos jį išvedžiau, — tęsė toliau savo kalbą Džioklas.

— Tavo pasakojimas matomai labai sujudo poniją, — pastebėjo Kutleris.

— O ne, ne! — uždusdamas tarė Kolinsienė.

— Tai kas-gi? — Čia jau turbūt išėjo ko-

— O ne, ne! — uždusdamas tarė Kolinsienė.

— Tai kas-gi? — Čia jau turbūt išėjo ko-

— O ne, ne! — uždusdamas tarė Kolinsienė.

— Tai kas-gi? — Čia jau turbūt išėjo ko-

— Ką tamista, — mandagiai atsakė Kutleris ir atidžiai pažiūrėjo į lekštes ar jose nėra valgių.

— Bet tai labai išsiplatinęs Amerikoje vardas, — atsakė našlė.

— Suprantama. — Džioklas suraukė kaktą, kaip ir ką tai stengdamasis atsiminti... — Bet man kokias tai mintis užėjo galvon.

— Gal but tu tą vardą kur girdėjai? — paklausė jo Kutleris, stengdamasis būti ramiu.

— Gal buti, bet neatsimenu.

— Staiga jo veidas prašvito. — Aa! atsiminiau! Tai buvo Londone. Tenai aš sutikau vieną Kolinsą, kuris važiavo laivu, laivas paskendo, o jis iš išgasties nustojo proto!

— Nelaimingasis, — jautriai ištarė Kolinsio našlė skaniai kramtydama jautienos šmotą.

— Bet aš nenoriu tuomi pasakyti, kad jis visai būtų nustojęs proto, — tęsė toliau Džioklas. — Jis tiktai užmiršo viską, ką jis pirmiau žinojo, o šiaip tai jau visiškai normališkas žmogus.

— Kokia nelaimė! — prijauciančiai tarė Kolinsienė. — Tai turbūt labai blogas žmogaus padėjimas!

— Jis papasakojo visą savo nelaimingą istoriją. Trijs

— O ne, ne! Aš pati noriu apie jį žinoti, — tarė našlė.

— Gerai. Aš papasakosiu. Už poros dienų po išplaukimo iš Hong-Kong tas laivas paskendo. Visi patrauvo. Išliko gyvas tik vienas Kolinsas. Jis tik nustojo atminties, atsiminė tik tai savo vardą ir laivo vardą. Bet jis pamiršo kur jo tėvynė, pati ir vaikai.

— O Dieve mano! — aiksėjo Kolinsienė.

— Chinų laivelis sugavo jūrėse ir atvežė į Kaliforniją, o iš ten jis laivu išvažiavo į Londoną.

— Londono aš jį sutikau ant vieno baliaus, ant kurio jis gražiai šoko su viena ponija. Kutleris pastebėjo, kaip staiga persimainė Kolinsienės veidas.

— Paskui jis išigėres pradėjo šokti „džiką“, kad aš vos jį išvedžiau, — tęsė toliau savo kalbą Džioklas.

— Tavo pasakojimas matomai labai sujudo poniją, — pastebėjo Kutleris.

— O ne, ne! — uždusdamas tarė Kolinsienė.

— Tai kas-gi? — Čia jau turbūt išėjo ko-

— O ne, ne! — uždusdamas tarė Kolinsienė.

— Tai kas-gi? — Čia jau turbūt išėjo ko-

— O ne, ne! — uždusdamas tarė Kolinsienė.

naudosime šia proga, tai ar ateis kada-nors proga vėl pasisakyti, ko mes norime. Drąsiai galima reikalauti jau nepriklausomybės. Nuo platesnių teisių visomet galima atsakyti, o nuo siauresnių ne, nes tuomet visai nieko negautume. Šis momentas taip svarbus, kad gal jau niekad nepasikartos. Turime sakyti, kad Lietuva privalo būti nepriklausoma.

Bielskis sakydamas, jog dalykas esąs gerai paaiškėjęs, siulo užsirašiusiems šiuo klausimu atstovams sutrumpinti savo kalbas arba ir visai atsakyti nuo kalbos, jei tos pačios kitų kalbėtojų pasakytos mintys būtų kartojamos.

Kun. Juodvalkis permato, kad ginčai prie vienokios nuomonės neprivesi. Kairysis sparnas laikydamas savo išvadą, o dešinysis, taip pat savo.

Nagevičius (bepartinis). Aš esu laisvės žmogus, ir mane nė prie vieno sparno nepridėsite, — sako kalbėtojas. Toliau kalbėtojas murodo, kaip lengviausiai Lietuva galėtų išsimokėti savo skolas, jei būtų nepriklausoma. Galima būtų užmegsti stiprus ryšiai su Suomija, į kurią vestų geriausias kelias — Baltijos jūra. Suomiai lietuviams esą labai simpatizuoja, nes lietuvių yra viena tų tautų, kurios prieina Baltijos jūrą. Rusų demokratija nesupyks, jei mes pareikalavim nepriklausomybės.

Valdemaras mėgina kritikuoti P. Leoną. Kalbėdamas apie demokratiją supratimą kalbėtojas sako, jog daugiausiai matęs demokratų esą centralistai. Ir greičiausiai Rusijos Steigiamasai Susirinkimas susidedas iš centralistų, kurie nemokėsi tinkamai lietuvių klausimą išrišti.

Kun. Jasienskis tos nuomonės, kad jau galima drąsiai skelbti nepriklausoma Lietuva. Vieno troškimo nepriklausomybės neužtenka, popierinė gali būti ta nepriklausomybė, jei visa tauta to nemerėtų. Lietuvisi savo nepriklausomybės rumą dabar jau gali statyti, nes lietuvis iš prigimties yra uktverys. Lietuvių kultūra, sulyginus su rusais, yra daug augštesnė. Mes matome, kad Rusijos ukinkai turi geras ukio sąlygas, bet gyvena menkai. Lietuvisi gyvendami smėlynuose augščiau kulturoje yra pakilę, lietuvių kulturos laipsnis yra augštesnis. Lenkų valstiečiai kulturoje yra ne augščiau stovį už lietuvius. Mums nėra ko bijoties, kad pristigs mums darbininkų. Kulturos įstaigų ir dabar sulyginamai yra nemaža. Atsižvelgdami į visa tai galime sakyti, jog norime turėti nepriklausomą Lietuvą.

Smolskis (s.-d.) kalba, jog šis Lietuvos politikos klausimas visiems atrodo aiškus. Vieno į šį klausimą atsakymo duoti negalima, nes gyvenimas yra nevienodas, į visus gyvenimo apsiereškimus nevienodai žiurima. Ginčai parodė, kad klausimas nevienodai yra risamas. Mes risam šį klausimą taip, kaip mūsų klesai jis bus naudingas. Kas darbininkams yra naudinga, buržuazijai yra nuodai. Šiuo klausimu viena ir kita pusė negalės susitarti. Tokį žingsnį daryti, kaip apsiselbti nepriklausomybę, mums patiems gali daug pakenkti.

Kun. Vaikokaitis. Kai kurie Seimo atstovai, ypač kairieji, nori pavesiti Lietuvos likimą demokratijos laimėjimui. Jie atmeta diplo-

— O ne, ne! Aš pati noriu apie jį žinoti, — tarė našlė.

— Gerai. Aš papasakosiu. Už poros dienų po išplaukimo iš Hong-Kong tas laivas paskendo. Visi patrauvo. Išliko gyvas tik vienas Kolinsas. Jis tik nustojo atminties, atsiminė tik tai savo vardą ir laivo vardą. Bet jis pamiršo kur jo tėvynė, pati ir vaikai.

— O Dieve mano! — aiksėjo Kolinsienė.

— Chinų laivelis sugavo jūrėse ir atvežė į Kaliforniją, o iš ten jis laivu išvažiavo į Londoną.

— Londono aš jį sutikau ant vieno baliaus, ant kurio jis gražiai šoko su viena ponija. Kutleris pastebėjo, kaip staiga persimainė Kolinsienės veidas.

— Paskui jis išigėres pradėjo šokti „džiką“, kad aš vos jį išvedžiau, — tęsė toliau savo kalbą Džioklas.

— Tavo pasakojimas matomai labai sujudo poniją, — pastebėjo Kutleris.

— O ne, ne! — uždusdamas tarė Kolinsienė.

— Tai kas-gi? — Čia jau turbūt išėjo ko-

— O ne, ne! — uždusdamas tarė Kolinsienė.

matijos kelią. Šio klausimo išrišimą kairieji atideda tolimesniam laikui ir taip darydami kaip tik neina tais keliais, kuriais eina Europos demokratija. Ir lietuvių demokratija pasirodė atsilikusi nuo pasaulio demokratijos, jeigu nenorėtų reikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Socialdemokratija tvirtina, jog kalba yra įrankis, susišnekėti su demokratija. Jeigu išeis ne iš pačių lietuvių, tai prieš ją turime kovoti. Rusijos socialrevoliucionieriai šelpia pinigais mūsų socialrevoliucionierius. Matyti, kad didžiausias pavergimas bus iš pinigų pusės. Kad išsiaiškintume Lietuvos klausimą, turėtume užmiršti, kad esame partijos žmonės. Geriausias šiam klausimui išrišti kelias buvo prof. Voldemaro nurodytas. Patsai ilgą laiką gyvendamas Suvalkų gub. įsitikinau, kad Lietuva turi būti nepriklausoma.

Šiuo klausimu kalbėjo dar P. Leonas ir Dumos atstovas Januškevičius.

Seimui buvo perskaityta 7 rezoliucijos del šito klausimo. Išdirbimui vienos bendros rezoliucijos nuo frakcijų buvo išrinkta po 3 žmonės, kad jie tarp savęs pasitarti ir patiekti Seimui vieną rezoliuciją.

Tuo ir pasibaigė šios dienos posėdis.

Aštuntoji, birželio 3 diena.

Posėdį atidaro 1 val. Bielskis. Pasirodo, kad išrinktoji nuo frakcijų komisija bendrai rezoliucijai išdirbti savo darbo dar nepabaigė. Todėl atstovai, apsvaistę keletą mažų dalykelių, reikalauja pertraukos.

Po pertraukos pirmiausiai buvo perskaityta pasveikinimas Seimui iš Amerikos nuo „Drango“, „Apžvalgos“, „Vytyties“ ir iš kitur.

Sugrįžusi rezoliucijos komisija praneša apie padarytą darbą. Pasirodo, jog bendros rezoliucijos išdirbti nebegalima buvo. Išėjo visų trys rezoliucijos. Prie pirmosios rezoliucijos prisidėjo visus dešimties sparnas ir dalis bepartinių, butent: Tautos Pažanga, krikščionys-demokratai, katalikai ir karininkų grupė su d-r'u Nagevičiumi priekakyje. Ši rezoliucija taip skamba:

Rusijos Lietuvių Seimas, sukvietas Petrapilyje 1917 metų gegužės 27 d. posėdžiuose nuo gegužės 31 d. iki birželio 3 d. svarstė Lietuvos politikos klausimą ir, žengdamas prie nepriklausomos demokratinės Lietuvos respublikos, kurioje turi būti pripažinta visiems be tautos ir lyties skirtumo lygios pamatinės ir lygios teisės ir visiškai tikėjimo laisvė, ir atsižvelgdamas į tai:

1. Kad prieš karę viena etnografinė Lietuvos dalis buvo Rusijos o kita Vokietijos valdoje;

2. Kad Rusijos Lietuva per šią karę veik užimta vokiečių kariūnėmis;

3. Kad jos klausimas tokiu tapo tarptautiniu ir bus rišamas Tautos Kongreso;

4. Kad del užimtųjų per karę svetimos valstybės žemių yra nustatytas Rusijos Darbininkų bei Kareivių Atstovų Tarybos ir Lenkijos Vyrųsavybės pripažintas ir visoms apskelbtas taikos principas — taika be aneksijų ir kontribucijų, leidžiant pačioms tautoms spręsti, ko jos nori;

5. Kad išskirstytoms tarp kelių valstybių tautoms pripažinta Europos ir Amerikos demokratijų teisė sudaryti vieną politikinį kūną;

6. Kad Lietuva iki XVIII šimtmečio pabaigai turėjo savo atskirą politikos gyvenimą;

7. Kad esant šioms aplinky-

bėms metas lietuviams įvykinti sešis politikinės laisvės troškimus ir, remiantės apsisprendimo teise, aiškiai visam pasauliui pasakyti, kaip jie savo likimą apsisprendžia:

Nutarė:

1. Visa etnografinė Lietuva privalo tapti nepriklausoma valstybė, nuolatiniai neutrali.

2. Jos neutralumas privalo būti garantuotas Taikos Kongreso.

3. Taikos Kongrese turi būti Lietuvos atstovai.

4. Lietuvos valdymo būdą ir vidaus tvarką turi nustatyti sukvietas visuotiniu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu Steigiamasis Lietuvos susirinkimas.

Prie antrosios rezoliucijos prisidėjo social-demokratai ir socialistai liaudininkai. Šita rezoliucija štai kokia:

Rusijos Lietuvių Seimas pripažindamas:

1. Kad Lietuva savo etnografinėje ribose turi skirtingas ekonomines, sociales ir kulturines sąlygas;

2. Kad kiekvienas kraštas gali geriausiai plėtoties tik turėdamas pilną plėtojimosi laisvę;

3. Kad toji laisvė kiekvienos tautos manoma kaip teisė pilnai savo likimą spręsti;

4. Kad tautų apsisprendimo teisė sutinka su tikroju demokratijos keliu ir pripažįsta visų šalių demokratijos;

5. Kad Petrapilio Darbininkų ir Kareivių Atstovų Taryba, Didžiosios Rusijos revoliucijos reikėja, išskėlė tautų apsisprendimo teisę, kaipo revoliucijos ir busimosios taikos obalsį;

6. Kad didžioji Lietuvos dalis, karės likime yra atsidūrusi už Rusijos sienų ir tokiu būdu Lietuvos klausimas virto tarptautiniu;

7. Kad Lietuvos politikinio likimo klausimą gali spręsti tik visi Lietuvos gyventojai, Rusijos Lietuvių Seimas, atstovaujantis išblaškytajai po Rusiją lietuvių daliai, apsvaistęs Lietuvos politikos ateitį ir nesimdamas Lietuvos vardu nustatyti businąjį Lietuvos politikinį surėdymą, taria: Lietuvai turi būti pripažinta pilna teisė spręsti savo politikos likimą; gyventojų valia turi būti išreikšta Lietuvos Steigiamajame Susirinkime, išrinktame visuotiniu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu proporecionalia sistema be skirtumo lyties, tautybės ir tikėjimo.

Prie trečiosios rezoliucijos prisidėjo viena tik Santaros frakcija. Šios rezoliucijos turinys parodyta jau anksčiau (žiur. Septintoji diena).

Prieinama galų gale prie paties rezoliucijų balsavimo. Vienas kitas atstovų siulo slaptą balsavimą, tačiau jis buvo atmetas.

Petraškevičius (soc-dem.) praneša, jog socialdemokratų frakcija balsuos prieš Tautos Pažangos rezoliuciją.

Kun. Česnyš Katalikų Sąjungos vardu pasakė, jog balsuos už T. Pažangos rezoliuciją.

Nagevičius (bepartinis) pranešė, kad balsuos taip pat už T. Pažangos rezoliuciją. Jeigu nepraeis T. Pažangos rezoliucija, sako kalbėtojas, aš balsuosiu su socialistais, bet ne su veidmainiais (t. y. anot jo, santarininkais).

Prieš pat balsavimą dar kyla ginčų del balsavimo teisingumo. Balsuojant pasirodė, jog už T. Pažangos rezoliuciją balsavo visi dešinieji ir dalis karininkų d-ro Nagevičiaus vadovaujamų, viso 140 atstovų, prieš šią rezoliuciją — 128, susilaikė gi 4 žmonės.

Už socialdemokratų ir socialistų liaudininkų rezoliuciją balsavo 113 žmonių, prieš — 149, susilaikė — 8

Pagaliaus statoma balsavimui Santaros rezoliucija. Už ją balsavo ja taip pat ir socialistai liaudininkai, nes jų rezoliucija jau buvo matyt, kad nepraeis. Už rezoliuciją balsavo 111, prieš — 132, susilaikė 28.

Dešinieji iš džiaugsmo užtraukia lietuvių himną. Padainavę himną, tie patys dešinieji mėgina dainuoti marseletę, bet niekas ne išeina, matyt retai labai tedainuoja tokią dainą mūsų dešinysis sparnas.

Po to buvo padaryta pertrauka.

Po pertraukos socialdemokratų, socialistų liaudininkų, santaros frakcijos ir joms prijauciantieji išėjo kitam kambarin tęsti Seimo posėdį. Apie tai jau buvo plačiau rašyta „Santaros“ No. 21. (žiur. Leono nepaprastas pranešimas ir korespondento M. aprašymas: aštuntoji, birž. 3 d.).

A. Kelmutis.

(Užbaiga sekanč. num.).

LAISKAS Į ADMINISTRACIJĄ.

Ekaterinoslav, Rusija.

Gegužės 5 d. 1917 m.

Gerbiamoji „V. L.“ administr.

Siunčiu Jums nuo širdies padėkos žodį. Kaip aš linksmas palikau, kaip gavau „V. L.“ ir „Tarką.“ Šimtą kartų ačiu Redakcijai „V. L.“ ir „Tarkos“. Labai malonu, kad išklausėte mano vargšo meldimą. Ir kaip linksma darosi, kad „V. L.“ toks puikus ir didelis laikraštis, negalima atsigėrėti skaitant. Kaip būtų linksma, kad pas mus išeitų tokie laikraščiai kaip „V. L.“ Garbės verti Jūs didvyriai už tą prakilnų darbą, o iš „Tarkos“ tai tiek turėjome juokų, kad ir nesinorint reikia juokties. Labai meldžiu, kad ir toliau man paaukautumėt „V. L.“ ir „Tarką“ begalo busių Jumis dėkingas, nes pas mus yra tikras badas spausdinto žodžio: dar laikraščiai keli išeina, nors nuskurdę, del nesvietiško brangumo, o knygu tai visai nėra, kurios buvo, tai visos likos Lietuvoje, o dabar dviasiškas badas.

Gerbiamoji redakcija gal galėtų atsistoti nors kokią knygutę, bet sunku dabartiniam laikui, tik meldžiu labai, kad man ir toliau siuntintumėt „V. L.“ ir „Tarką“. Labai busiu dėkingas

Jumis už tą malonę. Dabar jau ir Amerikos laikraščiai lengviau mus pasiekia nušvitus laisvei. Linkiu puikiausio pasisekimo „V. L.“ ir „Tarkai.“

Su pagarba,
Juozas Gagelis.

Batavia, III. Aug. 19 — 17.

Gerb. „V. L.“ administ. ir redak!

Pasivėlinau su prenumerata, vienok tikiuosi, kad atleisite. Patarlė sako: „geriaus vėliaus, negu niekad.“ Tatgi jausdamas kaltu jums už laikraštį siunčiu „money order“ ant \$2.00 už visus metus. Teiksitės siuntinėti jį ir toliaus, nes labai sunku būtų skirties su numylėtu laikraščiu. Dar nei vienas laikraštis nėra suteikęs tiek dvasiško peno kaip „V. L.“. Tai vienintėlis laikraštis, mūsų Lietuvos tautos, kuris teikia viengeniškas teisingas žinias. Prie to dar užvis labiausiai myliu, kadangi turiu progą sandarbininkauti, nors ir retai teparašau. Prasilavinęs, pasistengsiu daugiau.

Su gilia pagarba,
Mikas Tarabilda.

ŠIS—TAS.

Kiek Rusijoje yra bičių.

Viso Rusijoje yra 250,000 žmonių, kurie laiko bites; viso apie 5 milijonai kelmų ir 1 milijonas gerų rėminių avilių.

Medaus gaunama 2 milijonai pudų arba už 20 milijonų rublių. Medaus į užrubežius išvežama apie už 7 milijonus rublių.

Kiek Rusijoje fabriku.

Visoje Rusijoje prieš karę buvo 150,000 išdirbystės įstaigų. Viso į metus padarydavo už 5 milijardus prekių. Didesnių fabriku yra 20,000, kurie padaro už keturis su puse milijardo. Fabrikuose dirbo 2 ir pusė milijono vyrų ir 250,000 moterų. Sulyg išdirbystės Rusija užima penktą vietą.

Krasos dėžutė.

Kasdien tukstančiai ir milijonai žmonių įmeta laiškus į krasos dėžutes. Tuose laiškuose tankiausiai būva išreikšti gilūs jausmai, prakilnios mintys, kurios gana tankiai sudaro žmogaus gyvenimo siekinį. Kiekvienas įmesdamas

laišką į krasos dėžutę užsitiki, bet nei vienas į galvą nepareina, kad sulyginamai labai neseniai apie tokius daiktus, kaip krasos dėžutė, žmonės neturėjo jokio supratimo. Ir sunku suprasti, ką dabaryt šiandieninis žmogus, jei nebutų krasos dėžučių. Bet visgi nuo kada įvestos krasos dėžutės? Kur ir kuomet pirmiausiai įvestos krasos dėžutės, niekas tikrai nežino. Paryžiui krasos dėžutės įvestos 1653 m., Berline 1766 metais, o Rusijoje tikrai 1848 metuose.

Kaip didelės apie saulę besisukančios planetos.

Vienas astronomijos mylėtojas norėdamas savo klausytojams aiškiausiai išrodyti, kaip didelės

apie mūs saulę besisukančios planetos sako:

— Daleiskime, kad mūsų žemė prekinoja 10 dolarių. Tai jei jūs, sulyg svarumo, norėtumėte nupirkti kitas planetas, tai šitaip reiktų užmokėti.

Už Mėnulį — 12 centų.

Už Merkurijų — 62 centų.

Už Marsą — \$1.00.

Už Venusą — \$7.50.

Už žemę — \$10.00.

Už Uraną — \$140.00.

Už Neptuną — \$160.00.

Už Saturną — \$920.00.

Už Jupiterį — \$3,100.00.

Už Saulę — \$3,370,000.00.

Ištikro toks budas paaiškinimo

gana geras. Žmogus gali suprasti. Tik saulės didumą tai sunku persistatyti.

KOESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

Taika ir peštynės. — LSS. 4-to me į kariūnenę turinčius pirmas rajono taikos konferencija įvyko pilietiškas popieras, taipgi nutar nedėlioje rugp. 26 d. 11 valandą ta rengti viešas agitacijas, kad iš ryto. Konferencijos pirminininkis tokių nepilnų piliečių tam ku buvo p. H. Purvis, sekr. p. pasipriešintų.

Bukšnis.

Priimta protesto rezoliucija

Pirmininkas perstato dienos prieš maisto brangumą. Išrinktas komitetas iš penkiolikos klausimų: 1) Reikalauti likos narių ir užvardintas „New taikos, 2) Reikalauti panaikinimo Yorko ir apielinkės Lietuviškų priverstino kareiviavimo, 3) Apdraugijų Taikos ir Teisių Komisigynimas nuo siaurinio darbitetas.“ Po komiteto pereiga yra ninkų iškovotų teisių, 4) Protes-ivykdinti į gyvenimą tuos klausituoti prieš maisto brangumą, 5) Apgynimas pilietystės teisių ir 6) ferencijos nutari.

Organizavimo budai. Tie visi klausimai nusistebėti iš to, kad simai ir tapo priimti ant apsvaistymo.

Išrinkta komisija, kuri pagamintų tiems klausimams rezoliucijas.

Pirma sesija užsidaro ant 1 val. Atidarius antrą sesiją paimta svarstyti dienos programo klausimai. Bet vėliau nors ir su ne-

apsvarstyta ir išnešta rezoliucija reikalaujanti taikos.

Išnešta rezoliucija ir nutarta, Čia L. Pruseika reikalauja balso, visokiais budais organizuoti žmones, kad reikalautų panaikinimo „Workmen's Council“, pirminininkis kareiviavimo, kuris kas nori sustabdyti jam balsą, butent yra priešingas Suvienuytų bet pastarasis pirmininko neklausantį konstitucijos 13 amendsmentui.

Na ir delei to sukyla pusėtinas Trečias klausimas jau taip getrukšmas. Leidžiama antrą sykį gal nesisekė, nes rezoliucijų konferencijai ant nubalsavimo.

misija nesutiko tame klausime; Ar yra reikalas leisti dar sykį aparasė dvi rezoliucijas. Pirmoji kalbėjimui apie W. C. bei „Pe-

buvo parašyta keturių komisijos ples Council.“ Konferencija to narių, o antroji vieno nario, klausimą didžiama balsų atmeta. Tą klausimą atmetus išnaujo tumas rezoliucijose buvo tik ta konferencija skirstosi į mažas me, kad mažumos rezoliucijoj bu-

kampines grupes, kuomet liku-rieji tuo tarpu svarsto apie iš-

eil“, o didžiosios rezoliucija buvo rinkto komiteto pereiga ir jo uždavinius, ir suradimą budo iš kur bus gaunama tam tikra suma padengimui visų lėšų, kurių tikimasi turėti gana daug.

Pas L. Pruseika reikalauja priėmimo protesto rezoliucijos po kuria pasirašo keletas jo šalininkų ir tik per didelį trukšmą gausna perskaityti tą rezoliuciją, kurioje yra metama kaltė p. H. Purvini ir kitiems, taipgi protestas prieš konferenciją ir tulus josios nutarimus. Tuo pačiu sykiu pabrėžė, kad gėda yra tiems drangams, kurie užmeta kokias tai kaltes ant „W. C.“ Tame klausime kalbėdamas p. Rudavičia išsitaria, kad Rusijos socialistai pardavė darbininkus. Už tai gauna nuo pirmininko daug pipirų ir konferencija atima p. R. balsą. Tuo tarpu J. Šaltis reikalauja, kad būtų atimtas ir L. Pruseikai balsas, o jei ne, tai jis (Prus.) turi atsaukti pavadinimą J. Š. neteisingu.

Reikalavimas per pirmininką, kad užprotestuoti prieš S. V. val-

SENIAUSIA LIETUVIŠKA VIENYBĖS LIETUVNINKŲ SPAUSTUVĖ

Atlieka

Visokius Spaudos Darbus

Nuo Mažiausio Iki Didžiausiam

GREITAI, ARTISTIŠKAI

IR

PIGIAI

Apskaičiuavimą už darbą
prisiunčiam pareikalavus.

Užsiprenumerokite

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Kaina metams — \$2.00

Į užrubežį — \$3.00.

Didžiausia krautuvė visokių
knygų

Parduodam šifkortes ir Siunčiam
pinigus greitai ir saugiai.

Visuose reikaluose adresuokite:

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

120 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

kad p. L. Pruseika ir Rudavičius atšauktų tokius nešvarius išsitarimus bei užmetimus, p. R. atšaukia, bet p. L. P. to daryt nesutinka ir reikalauja, kad p. P. incidentas su J. Šalčiu būtų išrišamas trečiųjų teisme. (Čia turiu pripažinti, kad Brooklyno socialistai trečiųjų teismo nepripažįsta. — Aug.).

P-as H. Purvis irgi reikalauja, kad p. L. P. atšauktų ir jam padarytą neteisimą užmetimą (čia jau pakyla smarki ataka, taip, kad visi pasidaro dar raudonesniais).

Tuo tarpu kalba J. Bekampis ir stačiai pasako štai ką: „Draugas Pruseika neužganėdintas, kad pralošė šioje konferencijoje, ir todėl renka parašus. Gėda tau yra dr. Pruseika!“

Dar pridūrė p. Purvis: „Pusbagiškai renka parašus.“

Na ir po to patįs socialistai suprato, kad jau per toli nužengta, kad čia kas nors gali pasijuokti iš tos visos komedijos, pradeda atšalti. P-as J. Šaltis pripažįsta, kad jis tame klausime kur jam buvo užmetama neteisybė, galėjo būti klaidingas.

P-as Pruseika pilnai sutinka pažeisti p. Šalčiu titulą nuo „neteisingo“ ant „klaidingo“ ir tuomi abudu karšti socialistai susitaiko.

P-as Purvis irgi susigriaudina ir surūžia griaučingą prakalbė, kurioje kviečia pasiduoti vienas kitam ranką ir vėl broliškai gyventi. Tuomi ir užsibaigia garbinos socialistų peštynės.

Bet iš kur buvęs nebuves p. K. Liutkus reikalauja balso sakdamas: „Ar jūs manote, kad aš tai jau kokis durnius? Ar jūs manote, kad aš po p. Pruseiką rezoliucija pasirašiau, kad jis man paliepia.“ — bet konferencija neatkreipia ant to atidos ir neduoda p. K. L. balso.

Ant galo geras socialistas p. J. Jukelis žiūrėdamas į p. L. Pruseiką sako: — „Nėra ko stebėtis, kad mes darbininkai, kurie nematė mokyklos durių, išsitaria nešvarius žodžius, nes jūs patįs redaktoriai mus to išmokinatė, tuos visus žodžius mes randame jusų laikraščiuose.“

Man, kaip paprastam žmogui netiktų daryti pastabas tokiems mokytiems ir apsišvietusiems socialistams, bet matant tuos visus dalykus, matant tokią nešvarią ir vaikišką politiką negali susilaikyti nepasakęs: „Socialistai! Laikas gi jums yra pažinti patįs save!“

A. M. Augunas.

BROOKLYN, N. Y.

LSS. 19 kuopa rengė prakalbas 25 d. rugp. 1917 m. New Plaza svetainėje.

Pirmininkas J. Šaltis atidarė susirinkimą 8:15 val. vak. ir perstatė kalbėjimą p. Grigaitį, kuris kalbėjo temoj „Imperializmas ar Socializmas.“ Plačiai aiškino kas yra žodis imperializmas.

Nurodė kaip Anglija senovės laikuose buvo didžiausia industrijos tauta ir kaip kitos viešpatijos ją pralenkė. Nurodė, kad ši karė išliko delei valstybių nesutikimo, arba, kitaip sakant, su tikslu užgrobti valstijai pageidaujamus plotus žemės.

Taipgi nurodė, kad Anglija turi daugybę pavergtųjų kolonijų. Nurodė kaip yra galingi darbininkai ir ką jie gali nuveikti ir ant galo kviesdamas visus darbininkus rašyties prie socialistų, sako: „Nemanykite, kad kas kitas suteiks darbininkų klesai geresnę ateitį, kaip tik socializmas, kaip tik patįs darbininkai.“

Pirmininkas J. Šaltis ragindamas rašyties prie socialistų pasakė: „Jūs tik dabar pamatėte, kad reikia rašyties prie socialistų, o ma namon Pakštą keikia ir vadi-

pirmiau tai sakydavote, kad socialistai yra šeimynų ardytojai, tai dabar už poros savačių pamatysite, kas ardo šeimynas ar socialistai, ar dabartinė tvarka. Tada tiktai suprasite kaip viena kita šeimyna neteks vyro, brolio ar sunaus.“

A. M. Augunas.

CLIFFSIDE, N. J.

Rugpjūčio 23 d. atsibuvo prakalbos „Laisvės“ bendrovės. Kalbėjo p. L. Pruseika „L.“ redaktorius, kalbėjo apie „Laisvės“ dabartinį padėjimą ir prašė paremti, kalbino pirkti šerius ir aukauti kiek galima į popieros fondą. Toliau pasakė, kad „Laisvė“ turi 7,000 skaitytojų ir yra antra nuo „Keleivio.“ Tik, sako, reikalinga daugias draugų į bendrovę, nes jeigu valdys „Laisvė“ keli žmonės, tai gali atsitikti taip, kaip su „Vienybe Lietuvninku“, kada buvo socialistiškas laikraštis, o velionis Paukštis ir dabartinis Širvydas išvertė visai kitaip. Toliau nupeikė valdžią, kam ji lauzo konstituciją, žinoma išgyrė socialistus. Pasakė net, kad ir popiežius pasiulė taiką, nes nežino ką pasakys Stockholme socialistų susigavimas. Suprask, popiežius nuvaido, kad socialistai nepasiulytų taikos, tai pasiskubino. Publikos buvo neperdang. Užsilakė visi ramiai išskiriant dvi poras, kurie atsilanko į prakalbas su vaikais, kurie ir pradeda žaisti. Patartina palikti vaikus namie. Aukų į popieros fondą surinkta \$10 su centais.

J. A. K.

CAMBRIDGE, MASS.

Vyčių prakalbos. — Rugpjūčio 24 d. surengė vyčiai prakalbas. Plakatuose išgarsino, kad kalbės garsiausias kalbėtojas p. K. Pakštą, net Loyolo Universiteto studentas. Net neturėdamas laiko, bet vienok nuėjau paklausti ką naujo, bet apsirikau. Pirmiausiai dainininkai, kurių dalis partraukta iš Bostono, užgiedojo „Lietuva, tėvynė mūsų,“ o potam dar apie penkiatą dainų, kurios išėjo vidutiniškai. Po tų dainų pasirodė anglas p. Gerry, kuris ragina stoti už šią šalį ir nebijoti eiti į karę, nes pavojaus mirties nėra, nes tik iš 1,000 kareivių užmuša apie 60, o sužeidžia apie 155 kareivius. Po tam kalba studentas p. V. Rukštalis, kuris nurodinėja nuopelnus kunigų ir vyskupų, o socialistus nupeikia. Publika laukia „garsaus“ ir smarkiausio katalikų veikėjo. Pasirodo p. Pakštą. Iš išžiuros labai panašus į Lietuvos berniuką. Pirmiausiai jis nurodinėja vyčių nuopelnus, kurie grynė tėvynę prie Vytauto 500 ar 600 metų tam atgal, kurie sutrynė galybę kryžikių ir tt. P. Pakštą sako: „tuose laikuose Lietuva buvo galinga ir turėjo piliečiai plačią laisvę, didesnę nei Amerikoje (iš šalies girdėti kalbant: lietuviai tuomet buvo laimingi, ba nepažino Romos katalikų politikos ir nebuvo kunigų mulkinami.)“ Šiandien mes katalikai turime daug bažnyčių, daug kunigų ir mūsų katalikiška organizacija yra tvirčiausia, nes susideda iš 310,000,000 katalikų.

Toliau p. Pakštą užsipuolė ant liberalų ir socialistų išvadindamas juos deglomsiomis, vištoms, niekadėjais ir tam panašiai. Klaušytojų buvo apie 300 ypatų, kurie sukėlė trukšmą už nešvarią kalbą. Ant pabaigos p. Pakštą pasakė: „mes vyčiai ir katalikų bažnyčia pripažįstame visiems demokratiją, tai eikite ir rašykitės prie vyčių, o kurie nenorit rašyties, tai eikite pas garburių, lai jus užkasa giliai į duobę, nes jūs esate nereikalingi nei mūsų tautai, nei pasauliui.“ Publika eidama namon Pakštą keikia ir vadi-

na klerikalų parsidavėliu ir tarp lietuvių neapikantą sėjančiu. Prie kuopos niekas nesirašė.

Cambridge lietuviai visi laukia karės pabaigos ir daugumas rengiasi važiuoti po karėi į Lietuvą. Girdėjau, kad ir biznierių p. P. Bartkevičia ateinantį gegužės mėnesį išvažiuos į Lietuvą, jau pasiuntęs ir pinigų 10,000 rublių į Rusijos banką.

Darbai gerai eina. Apie 10 jaunų nevedusių vyrų paėmė į kariūmenę.

„Mylintis.“

KEARNY, N. J.

Vienas geras lietuvis apskundė kitą už tai, kad vaikas nuskynė keletą „tamėčių.“ Apskundė už \$1.50. Teisme išklausinėjo ir paliko tą dalyką be pasekmės.

Į kariūmenę liuosnoriai pastoję Juozas Bensevičius iš Harrison, N. J. ir K. Karpauskas.

Laisvės Mylėtojas.

KEARNY, N. J.

Mūsų miestelyje yra gana gražaus jaunimo, tarpe kurio randasi pusėtinai darbščių. Didžiausia nelaimė mūsų jaunimui, kad mes neturime svetainės, tai reikia vakarus rengti Harrison, kurie ir prisavinama mūsų veikimą. Buvo jau kilęs sumanymas statyti savo svetainę ir visos draugijos buvo prisidėjusios, bet karė viską sugadino. Dabar apie veikimą nieko neišgirs.

Rugp. 19 d. čionai Newarko priemiestyje buvo TMD. ir SLA. apskričio išvažiuojimas, bet taip vadinami mūsų „inteligentai“ nepasirodė tame išvažiuojime, nors mūsų jaunimas buvo tenai. Turbut inteligentams buvo peršilta. Man labai gaila, kad tarp mūsų jaunimo randasi tokių, kurie save labai augštai kelia, vadinas mokytais ir nenori lankyties ten, kur gali išgirsti apie apšvietą.

TMD. Narė.

BALTIMORE, MD.

„V. L.“ No. 22 korespondentas p. Direktorius rašo, kad budavojimo bendrovė susitvėrė iš 5 tautiškių organizacijų, o prie jų dar prisidėjo 4 organizacijos. Taigi atitaisau. Prisidėjo ne 4, bet 8 organizacijos 78 pavieniai šerūninkai ir dabar dalyvauja viso 13 organizacijų. (Kuomet p. Direktorius rašė gegužės mėn. tai gal tuomet dar ir buvo tik tiek prisidėjo. Per 2 mėnesiu galėjo prisidėti daugiau nei 4 organizacijos, bet kad ir 14. Tai nėra klaidos pataisymas. Juk kas buvo prieš du mėnesiu, dabar gali visai kitaip būti. — Red.) Toliau rašydamas primena pirkimą bažnyčios ir klubo namo, buk budavojimo bendrovei bandyta kenkti. Taigi ta organizacija matydama tokį pranešimą laikytame susirinkime 26 liepos nutarė, kad tą korespondentą atšaukti, taipgi kad tas korespondentas, kuris vartoja slapivardį Direktorius paminėtų ir vardą bendrovės, nes čia jų keli šimtai.

Mikolas Akelaitis

Liet. svetain. statymo bend. rašt.

WATERBURY, CONN.

Liepos 20 d. vienas vaikas eidamas iš darbo vakare apie 10 v. pamatė ant kampo stovintį burelį jaunų vyrų, tarp kurių ir buta nekurių vyčių. Žinoma, pasisakė „labą vakarą“ pradėjo klausyti ką kalba. Pasirodo, kad vieną ten kalbantį vyčių jau priėmė kariūmenė, tai jis ir sako, kad reikia kelti protestas ir tt. Atėjęs vaikas pastebėjo, kad vyčiai juk žadėjo siusti 30,000 vyčių, tai kam dar dabar protestuoti. Kaip tik tas buvo ištartas, tai vienas gana garsus vytių tuoj šoko mušti, bet apsiėjo be muštynių.

Ten buvęs.

CLEVELAND, OHIO.

Clevelandas yra vienu iš seniausių lietuviškų kolonijų, kurioje gyvenančių lietuvių priskaitoma iki 10,000. Kolonija nors sena, bet joje gyvenantys lietuviai nelabai turi kuomi pasigirti, nes apart įvairios rūšies draugijų ir draugijėlių, daugiau nieko neturi; neturi nei mokyklėlės, nes susirinkimams salės už kurias vokiečiams ir serbams išmoka dideles sumas pinigų. Žodžiu sakant, Clevelando lietuvių kolonija yra gana apsilėidusi. Draugijų ir drėjų gyvenime irgi nėra jokio gyvumo, nes nėsant inteligentijos, nėsant vadovų, nėsant veikėjų, draugijose gyvumo juk negali būti.

Draugijas prisiminus, reikia pasakyti, kad kreditas priklauso Clevelando Lietuvių Teatrališkam Choriui, prie kurio yra susispietę visas gabesnis jaunimas. Šis choras skaito suvirš 100 narių, kurių tarpe yra apie 35 mergaitės. Giedoriai turi gerus ir tinkamus balsus, kuriais gėrisi kiekvienas, kuris turi supratimą apie dainos grožę. C. L. T. Ch. pripažino talentą p. Yčas, kun. J. Žillis ir kiti, kuriems čia atsilankius eko girdėti šio choro dainas. Dabar šis choras rengia milžinišką koncertą salėje, prie E. 55 gatvės. Reikia tikėtis, kad choras turės geras pasekmes, nes publika visuomet skaitlingai renkasi į jo suruoštus vakarus, arba į vakarus, kuriuose šis choras dalyvauja. Ir verta, kad Clevelandiečiai šį chorą paremtų, nes jis yra vietatinu jų turtu.

Clevelando lietuvis.

BALTIMORE, MD.

Rugpjūčio 19 d. atsibuvo pasiinksminimas pašalpinės D. L. K. Mindaugio draugystės Bekart's Parke. Publikos dalyvavo skaitant vien tik suaugusius 1,360 ypatų. Publika labai gražiai linksmos, nes tai puikiaiusia vieta, ką baltimoriečiai gali rasti. Viršminėta draugija yra didžiausia Baltimorėje, turi 560 narių ir jai daugiausiai visuomenė užjaučia, nes ji pasižymi veikimu ir daug prisidėjo prie šelpimo nukentėjusių nuo karės. Ji taipgi palaiko ir vietinį knygyną ir varo agitaciją, kad baltimoriečiai ingytų sau svetainę! Ji varo darbą ne tik tai žodžiu, bet ir pinigais. Jau ji prisidėjo su 2,000 dolarių. Tai labai gražūs darbai.

Narys.

CHICAGO, ILL.

ATSISIAUKIMAS.

Steigiamo viešo knygyno. — Norint supažindinti visuomenę su engiamojo viešo knygyno pralžia, turime paaiškinti, kad gi nus idėjai įrengti viešą knygyną ant North West sidės tapo suvertas Draugijų Sąryšis.

Čia yra keletas Draugijų, kurios yra gyvuojančios tiktai po keletą metų, bet kad draugijos daugiausiai užsiima sušelpimu savo narių nelaiminguose atsitikimuose, todėl nuo draugijų negalima daug reikalauti, kad daug pinigų galėtų paremti. Minėto sąryšio užduočia yra rinkti pinigų del inkurimo viešo knygyno per rengiamus vakarus ir tt. Pasutiniu laiku sąryšis turėdamas pradžiai pinigų nutarė įrengti viešą knygyną su pagalba visuomenės.

Mes neturime ant tiek pinigų, kad galėtume didelį knygyną uždėti iš pradžių, bet mes tikimės, kad tas knygynas augs ir plėtosis. Kad tas darbas būtų daugias išnašus ir naudingas visuomenei, šiūmi atsišaukiame, melddami prisidėti prie to apšvietos darbo.

Pirmiausiai kreipiamės prie išleistuvių laikraščių ir knygų ar negalėtų mums pradžiai suteikti paramą, kaip knygoms taip ir laikraščiais iki mes galėsime but ant tiek stiprus ir galėsime atsilyginti. Taipgi meldžiame atskirų ypatų, kurios turi knygų ir jos yra mažai vartojamos, paaaukukite del savo knygyno. Visiems tiems, kurie prisidės prie tveriamo knygyno su savo aukomis, iškalno tariame aciu.

P. S. Knygas ir laikraščius siūskite antrašu:

„Draugijų Sąryšio del Viešo Knygyno, 1617 N. Robey Str., Chicago, Ill.“

Valdyba: —

Pirm. — K. Jankauskas,

Sekr. — J. Kalaine,

Iždin. — P. Rauskinas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Vietinis Centr. Komiteto skyrius buvo parengęs pikniką 15 d. liepos girioj, kur jaunimas labai puikiai pažaidė. Pasilinksmimone labai dailiai, pažaidėme. Taipgi tam reikale kaip ir visuomet aukų rinkime labai pasižymėjo moteris ir merginos. Piknikas davė gryno pelno \$15.19, kurie tuojaus bus pasiūsti į centrą.

R. J. Bernotas.

ELTON, WIS.

Pas mus linksma ir gražu vasaros laike, nes visur tik žaliuoja laukai ir girios. Čion gyvena ir lietuvių pusėtinai burelis. Tik bėda, kad tuli lietuviai negražiai gyvena ir apsieina.

Dirba po lentų pjovyklas, miškuose ir ant ukių. Uždirba labai gerai. Pinigų turėdami, kaip sueina į salionus, tol ulevoja, kol kišeniuje neskamba. Išsigėrus, žinoma visko atsitinka...

Pakalbink, kodėl broli neužsirašai laikraščių, tai kiti nenori visai nei klausyti. Užtai tie, kurie neskaityt laikraščių, paneša visokių bėdų. Geras laikraštis, tai yra žmogaus sargas. Kurie skaito laikraščius, tie visuomet yra išmintingesni žmonės, ir žino kas pasaulyje dedasi. Skaitantieji greičiau apsisaugoja ir nuo nelaimių. Daugumas žada užsirašyti „Vienybę Lietuvninku,“ tą seniausių ir teisingiausių lietuvių laikraštį.

F. J.

ARGENTINA.

Aš 1912 metais gyvenau Argentinijoje ir tenai teko pažinti p. S. Zuką, kuris dabar polemizuoja su kitais korespondentais. Jis dabar giriasi, kad labai blaivus ir tt. Gal but dabar taip, bet kaip aš gyvenau tenai, tai matydavau kitaip. Galiu dar pridurti, kad ir man likosi skolingų keletą pesų. Kaip ten nei būtų, galima viską nutyliėti, bet kad save taip išbaltina, o kitus tai jau stengiasi juodinti. Jei ir visur tokie socialistai, tai reikia nuo jų šalinties.

Petras Kriptauskas.

E. MAHANOY JCT'N., PA.

„V. L.“ No. 31 tilpo mano parašyta žinutė iš E. Mahanoy Junction, Pa., apie pereinčių metų ten apvaikščiojimą „L. Dieną.“ Ten pamatinėjau, kad tam apvaikščiojime dalyvavo į 20,000 žmonių. Paminėta buvo ir tas, kad iš tos dienos nebuvo duotos atskaitos.

To paties laikraščio N. 33, p. P. J. Kubertavičius aną žinutę „kritikuoja,“ kad net viskas braška. Ir taip: 1) kad tam „Lietuvių Dienos“ apvaikščiojime nebuvo 20,000, bet tik 10,000. Ir tą savo skaitlinę pamatuoja tuom, buk visoje apšvietimoje nėra tiek lietuvių. Teisybė, tokia minia sunku atspėti, kiek jos ten yra. Bet visgi aš pasiliksiu prie savo skaitlinės. Kaip p. P. J. K. sako, kad visuose aplinkiniuose miesteliuose

nėra tiek lietuvių, tai tas išrodo daugiau, negu juokinga. Matyt, kad p. P. J. K. turi labai menką nuovoką apie šios apšvietimo lietuvių kolonijas. Juk vienas Shenandoah miestas turi apie 10,000 lietuvių, tik paviršini imant. Na, ugi Mahanojus turi irgi apie 5,000 lietuvių, tą ir p. P. J. K. pripažins, o kur Shamokin, Mt. Carmel, Gilberton, Girardville, Minersville, Tamaqua, Coaldale, N. Philadelphia ir St. Clair, kas sudarys dar didesnę skaičių. O kur mažesni kaimeliai lietuviais apgyventi?

2) p. P. J. K. stato už labai svarbų dalyką tai, kad minimoj „L. Dienoj“ kas ten pasakė negražų merginai žodį segant „tags.“ Nejaugi nuo to vyruko prigulėjo pasisekimas „L. D.“? (Nors aš apie pasekmes savo žinutėj nieko neminėju). Po tam dar priduria p. P. J. K.: „Verčiau reikėjo sekti atskaitas.“ Ką po žodžiu „atskaitos“ p. P. J. K. supranta, tai gal ir pats nežino. Kada, kur tos atskaitos buvo? Ką čia ir kalbėti apie atskaitas ar tvarką, kad surinkti baduoliams pinigai pernai, gulėjo Mahanojus Bankoje iki birž. mėn. š. m. Kaip būtų, jei visi taip darytų? Kas-kas, bet Mahanojiečiai pernai padarė didelę klaidą ir todėl lai ateityje to nedasileidžia. Verčiau jau tylėkit, jei visuomenė tyli.

P. J. Kubertavičius savo raštelį taip užbaigia: „Taigi netaip jau buvo, kaip reporteris parašė.“ Vieton to, rašėjas turėjo pasakyti: „Taigi netaip jau reporteris parašė, kaip kad p. P. J. Kubertavičius norėjo.“ Tuomet būtų buvę matyti, ko p. Kubertavičius nori. Ir aš užbaigsiu savo raštelį taip, kaip p. P. J. K. užbaigė: „Tas geras reporteris, kuris tiesą parašo, ir, jei žino apie ką rašo.“

Reporteris.

BELOIT, WIS.

Šis miestas randasi prie pat Rock upės, vieta gamtišku žvilgsniu nevisai bloga. Gyventojai susideda iš įvairių tautų, lietuvių irgi nemažas burelis yra, bet apie tikrą skaitlių sunku sužinoti. Kadangi jie gyvena išsimeję po visą miestą.

Tarpe čionaitinių lietuvių veikimas ant tautiškos dirvos visai silpnas, bet karčiamose prie „baro“ veikia smarkiaus, negu vokiečiai prie Verduno.

Sutikimas tarpe lietuvių nepergeriausias, mat visur pradeda žmonės sirgti neapikantos liga. Skaičius draugijų nedidelis, plačiaus yra žinoma dr-tė Šv. Antano, ir Apšvietos Klubas.

Kaip tvėrė Apšvietos Klubą, turbūt nežinojo, kas ta apšvieta yra, kadangi tenai apšvietos ne už sudilusį skatiką nėra, tai ištikrųjų net sarmata lietuviams po vardu apšvietos platinti girtuoklystę ir šiaip kokius pasilinksmimimus.

Visgi būtų patartina lietuviams neduoti panašių vardų klubams ar draugijoms, kur nėra praktikuojama apšvieta.

Darbai eina gerai ir uždirbama neblogiausiai, bet du didžiausi priešai, tai yra girtuoklystė ir maisto brangumas, verčia mūsų žmonelius skurdžiai gyventi.

Abelnai apšvieta visai ant žemo laipsnio, laikraščių negalima įsulyti, sako brangu, bet užtai nebrangu užmokesčio dienoje palaikyti kelis kartus keliolika dolarių ant girtuoklystės aukuro. Butų geistina, kad mūsų broliai, lietuviai suprastų apšvietos naudingumą, tuomet pažintų kas gera, o kas bloga.

Taip lai gyvuoja apšvieta, vienybė ir blaivybė.

A. Šaukėniškis.

Išleina kas savaitė iš Brooklyn, N. Y.
 Juvienuose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$1.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko
 ufsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 J. J. PAUKSTIS & CO. (Inc.)
 120-120 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

KARĖ IR TAIKA.

Jau daug buvo laikraščiuose rašyta apie popiežiaus notą, kurioje jis stengėsi tam tikromis sąlygomis sutaukinti kariaujančias valstijas. Visas pasaulis laukė, koks bus atsakymas.

Vokiečiai į tai žiūri gana prielankiai, jie neprošali būtu taikinties. Austrija gi tiesiog nori taikos.

Sąjungiečių vardu atsakė prezidentas Wilsonas. Jo nota tapo pasiūsta popiežiui pereitą savaitę. Wilsonas savo notoje kalba, kad sąjungiečiai ir visos pasaulis tolei nesitaikys su priešais, kolie nebus gvarantuotas tikras sutikimas, kolie nebus neišnykęs karės pavojus. Prezidentas nekaltina tame vokiečių tautą, bet kaltina Vokietijos imperialistišką valdžią, kuri nesiskaito nei su jokiomis tarptautiškoms sutartimis, nei su jokiais humanizmo principais.

Pabaigoje notos kalbama toje dvasioje, kad jei taiką pasiūlytu pati vokiečių tauta, tai sąjungiečiai tuomet taikintųsi.

Ta prezidento Wilsono nota, mūsų nuomone, nieko tikro nepasako. Pasako tik tai vieną, kad sąjungiečiai nenori taikyties su Kaizerio valdžia. Tai viskas. Nors notoje ir kalbama apie tautų liuosybes, bet tai juk paprastai diplomatiškos kalbos buvai.

Bet delkogi sąjungiečiai nenori dabar taikyties?

Jei pažiūrėti į dabartinį karės linijų padėjimą, tai reikia pripažinti, kad vokiečiai išlošime. Juk jie turi Belgiją, Lenkiją, dalį Francuzijos, Serbiją, Juodkalniją, didesnę dalį Rumunijos ir Lietuvą. Sąjungiečiai gi turi tik vokiškąsias kolonijas. Taigi vokiečiai geresniame padėjime ir jiems dabar patogus laikas daryti taiką.

Bet iš kitos pusės vokiečiai labai pailse, pas juos jau nėra žmonių, jau laukus apdirbinėja tik vaikai ir žili seneliai. Austrijoje dar blogiau. Todėl vokiečiai ir nori taikos. Sąjungiečiai tą gerai supranta ir jie nori apgalėti vokiečius laiku. Lai kas, karės užsitęsimas, tai vokiečių didžiausias priešas. Ir tik tai šiuo ginklu sąjungiečiai tikisi apgalėti vokiečius. Mušių laukuose jau nesitiki pergalės nei viena pusė.

Taigi iš visko matyti, kad tik vokiečių didelis nusileidimas, arba iš kitos pusės jei vokiečiai visiškai galėtų užblokuoti submariniais Angliją, greitai priverstų prie taikos.

Bet nors dabar ir neįvyksta taika, bet atsižvelgiant į abelną nuilsimą, tikrai galima tikėti, kad taika visgi nepertoliausia.

VIENYBĖS KLAUSIME.

Pas mus lietuvius taip yra: tariamės, kalbame apie vienybę, apie sutartiną darbą, bet kaip prisieina ištikro sueiti kruvon, tai viskas payra. Paskui vėl iš naujo viskas pradama ir taip be galo.

Kad vienybės klausimas yra mūsų gyvenimo klausimas, apie tai nereikia ir kalbėti. Delto tai jis vis ir kila. Priduriame, kad jis vis ir bus judinamas, kol vienybė mums bus labai pageidaujama. Todėl mes čionai trumpai ir galutinai išreikšime savo nuomonę.

Absoliutiškos vienybės tarpe srovių negali būti. Kiekviena srovė siekia prie įvairių idealų. Klerikalai siekia prie to, kad valstybės galva, arba taip vadinamu „dvasišku vadovu“ būtų bažnyčia. Jie tą gali atsiekti tik tai remiantės ant laudies. Todėl jie pamatan deda krikščionišką demokratiškumą. Ir jokiū būdu jiems to niekas negali užginti, nes ir jie kaip žmonės turi turėti laisvę skleistį savo idealus.

Demokratams (tautininkams) priešingi tam. Jie stovi už tai, kad žmonės patįs gali valdyties, gali liuosai tvarkyties, be jokių dvasiškų vadovų nurodymų ir diktavimų.

Socialistai taip pat demokratams, bet jie nori šiandien negalimų dalykų. Jie nori socialistišką tvarkos, prie kurios žmonija dar nepriauugo. Tas veda tik tai prie anarchijos, ką aiškiausiai parodė dabartiniai nuotikiai Rusijoje.

Tų visų srovių siekiniai nesutaikomi. Ir juos nereikia taikyti. Reikia visiems taikyties tik tai tuose dalykuose, kurių visos srovės pageidauja. O tuom yra išgavimams padėjime ir jiems dabar patogus laikas daryti taiką.

Delei išgavimo Neprigulmybės ir turi mūsų visos srovės sueiti į vienybę. Bet kaip?

Čia lai amerikiečius pamokina Rusijos lietuviai. Jie tverdami Rusijos lietuvių tautos tarybą, neatsižvelgė į tai, kiek kurios srovės žmonių yra Rusijoje, bet atsižvelgė į apsirėiskusias sroves ir visoms davė po lygią tiesą, po lygų skaičių narių taryboje. Tai kodėl amerikiečiai taip negali pasielgti?

Klerikalai sako, kad jų yra daugiausiai, tai jiems didžiūma priklauso. Bet kuom remiasi, kad jų daugiausiai yra? Niekuom! Nesenai „Draugas“ rašė, kad girdi laisvamaniai čia turi šiokių tokių pasisekimą, šiek tiek išgalėje, Lietuvoje gi kitaip. Bet kuomet suvažiavo rinkiniai atstovai, tai aiškiai pasirodė, kad jų tenai buvo beveik po lygiai. Ant spėjimų

jokiū būdu negalima remties.

Pagaliaus kam tas? Juk Amerikos lietuvių taryba ne leis Lietuvai įstatymus, ne valdys jos. Visas jos darbas — tai kova už Lietuvos neprigulmybę. Tai ir yra svarbu tik tai tas, kad tokioje taryboje būtų išreikštos visos srovės, kad visi ją remtu, kad būtų kalbama varde visų. Kaip bus gauta Lietuvai laisvė, kaip prisieis rinkti atstovus į parlamentą, tai tuomet lai partijos Lietuvoje kiekviena agituoja už save. Kurios partijos bus daugiau šalininkų, ta turės daugiau savo atstovų, ta labiau bus prie valdžios. Už ką gi dabar ginčyties?

Taigi trumpai sutraukus, mūsų nuomonė susiveda į:

1) Sutverti Amerikos Lietuvių tarybą į kurią ineitų visų 3 apsirėiskusijų srovių atstovai lygiame skaitliuje.

2) Ta taryba visiškai neturi kišties į vidurinius lietuvių reikalus. Jos užduotis tik tai varyti darbą, kad Lietuva būtų neprigulminga.

3) Taryba užbaigia savo darbą, kaip Lietuva ingija laisvę.

Prisilaikant šitokios taisyklės negali jausties nuskriausta nei viena srovė. Ir aišku, kad kas nenori sutikti ant šitokių sąlygų, tas nenori apskritai vienybės, arba jei ir nori vienybės, tai tik tai tokios, kad kitos srovės nusilenktų.

Ir nejaugi mūsų srovės negali suprasti tos paprastos minties, kad dabar reikia dirbti, ir kad amerikiečiai niekad nebus įstatymdavėjais Lietuvoms. Mes manome, kad supranta tą gana gerai, tik vieni dirba del Romos, o kiti del Markso. Jei būtų dirbama del Lietuvos, vienybė senai tarp mūsų žydėtų.

Peržvalga

// Vergas negali suprasti, kaip žmogus gali būti laisvu.

Mūsų klerikalai, kaip žinoma, varo Romos politiką ir jai tarauja. Budami kieno nors politiškaus vergaus, jie niekaip negali suprasti, kad kiti galėtų but savistoviais. Prirodymai to paimsimė šį faktą:

„Darb.“ išspausdino paskalus apie paslaptuosius agentus. Sulyg jo, kad jei vienas kitas toks agentas randasi pas tautininkus, tai jų ir visa srovė susideda iš tokių. Vadinasi „Darb.“ už vieną du, kaltina visą srovę ir tuom parodo kiek jis turi tulžies prieš tautininkus. Kas gi būtų, jei tautininkai už darbus vieno kito kunigo kaip va Macocho Šmito arba ir Viskanto kaltintų visus kunigus? Ne, tautininkai dar nestovi taip žemai, kad nekaltiems sąmoningai užmesti kaltės.

Prie to turime pasakyti, kad visas reikalas apie agentus svetimų valstybių yra tyrinėjamas. Kas bus patirta, bus paskelbta. „Darbin.“ gi nori, kad pirm ištyrimo būtų paskelbta, tai yra, kad pirmiau žmogus būtų nubautas, o tik paskui jau reikia tyrinėti ar baudžiamasis kaltas ar ne. Mes tokios logikos pasivelinsime neprisilaikyti.

Turime aiškiai ir viešai pranešti, kad „V. L.“ ir nei vienas joje dirbančių žmonių, jokio reikalo

neturėjo ir neturi su tais svetimų valstybių agentais. Bet „V. L.“, kaip ir kiti tautininkai, deda visas pastangas, kad tik išnešti tą reikalą viešumon. Tas žinoma dangeliui arčiau mūsų stovinčių žmonių ir tas bus aišku, kaip bus viskas paskelbta, o paskelbta bus tuojaus. Tik turėkite kantrybės.

Reikia pastebėti ir tai, kad čionai nėra nieko tokio baisaus. Tik žmonės budami nežinėje išivaizdina nebutus dalykus, o mūsų laikraščiai talpindami paskalus ir išsireikšdami dviprasmiai, dar daugiau sukelia jų fantaziją.

// Rusų nepaprastas tautos tarybos susivažiavimas.

Viso pasaulio akis dabar nukreiptos į Maskvą, kurioje dabar tęsiasi susivažiavimas. Nepaprasto rusų tautos seimo, kuriame dalyvauja apie 1,500 žmonių. Iš to seimo laukiame didelių dalykų ir jame, galima sakyti bus nulemtas Rusijos likimas.

Skaitydami ministerių raportus tame seime matome vieną faktą, tai tą, kad Rusijos socialistai, ypač bolševikai, neišlaikė kvotimus; jie dar negali būti prie valdžios. Suprantama, jie gali daryti suirutės, dezorganizuoti.

Tame seime susikirto dvi galingos spėkos. Iš vienos pusės stovi socialistai, kurie reikalauja pro letariato diktatūros. Iš kitos gi pusės stovi kadetų partija, kurią remia generolai ir kazokai ir ji reikalauja, kad jei norima Rusiją išgelbėti, tai reikia pavesti kariškai diktaturai su generolu Kornilovu priešakyje. Kerenskis bando sutaukinti abidvi pusi ir užtai jis neužganėdina nei vienos pusės.

Vienok nežiurint į tą susikirtimą, posėdžiai neiširo ir Kerenskui pasisekė sutaukinti abi pusi. Po šio susivažiavimo laikinė rusų valdžia žymiai sustiprėjo, nors ir daugelį ką neužganėdino.

Kaslink disciplinos armijoje, tai anot Milukovo, ji vis vien pasiliko sudemoralizuota, nors kiti vėl tvirtina, kad nuo dabar bus įvesta stipri disciplina ir tikra tvarka.

Kaslink klausimo mažųjų tautų, tai kadetai joms žada tik tai menkutes autonomijas, ir mano tuomi jei ne kitaip, tai su ginklu pagalba jas užganėdinti.

// Apie militarizmą.

„Draugas“ spausdina ilgą straipsnį apie karę, jos priežastis ir tt. Neblogai dalykas nušviečiama, tik labai žingeidu, kodėl tik dabar jau pradėdama kalbėti apie tai, kad Anglijos militarizmas nemenkesnis už vokiškąjį militarizmą. Gal pirmiau to nemanyta. Gal pirmiau „politikuota.“

Nors Anglijos militarizmas ir nemenkesnis už vokiečių, nors nuo Anglijos militarizmo laukti ko gero negalima, kaip lygiai ir nuo vokiškojo militarizmo, bet mes lietuviai aiškiai turime suprasti vieną, kad mums anglų militarizmas negali tiek blogo padaryti, kiek gali padaryti vokiškas militarizmas. Jei po karės užviešpatautų vokiškas militarizmas, vokiškas kumštis, Lietuva labai skaudžiai pajustų. Jei liktų si pergalėtojų anglų militarizmas, pasauliui nebutų lengviau, bet mums lietuviams daug, daug kartų būtų geriau, nes jis negalėtų taip spausti lietuvius delei to, kad Lietuvos reikalai nusikluduo su anglų reikalais.

Taigi jei po šios karės lemta dar bus militarizmui slėgti žmonija, tai tegul verčiau jau slegia angliškas militarizmas, kaip po del mūsų mažesnis blogas.

Tečiau visgi yra viltis, kad šios karės militarizmas jei ir

neišnyks visai, tai žymiai susilpnės.

// Kas nekiaša kaklo į kilpą, tas nesusipratęs.

„Draugas“, perskaitęs laikraščiuose, kad p. Kasputis atsisako važiuoti Washingtonan, pridėdavo savo nuomonę, girdi, tai negalės kenkti mūsų atstovui ir dar ironizuojančiai priduria:

„Ar ir po šito tautininkai nesusipras ir ožius varinės.“ Pasakome aiškiai. Tautininkai ir jų atstovai niekad nekenkė klerikalams ir nekenks, kuomet jie dirba delei Lietuvos laisvės.

Antrą gi tai „Draug.“ niekaip negali suprasti tos paprastos minties, kad tautininkai arba teisingai sakant, demokratams negali dėties prie klerikalų tolei, kolie statomos iš klerikalų tokios sąlygos, kurios reiškia srovėi saudžudystę. Nejaugi „Drg.“ mano, kad tas, kuris nekiaša kaklo į kilpą yra nesusipratęs.

// Lietuvoje „gerai“ gyvenasi.

Pas J. Vizgirda iš Kearny, N. J. prisuntė laišką lietuviu belaisvio Vokietijoje p. Merkšaičio P-as Merkšaitis rašo, kad jis gavęs laišką iš tėvų (iš Obšrutų sodžiaus Paežerių kaimo, Vilkaiviškio pavieto). Jam tėvai rašo, kad dabar gana gerai gyvena, viskas ramu ir šmet javų derlius esą labai geras.

// Anglijoje ima lietuvius karieivijon.

Iš kelių privatiškų laiškų sužinojome, kad Anglijos valdžia varu verčia visokius ateivius pastoti Anglijos kariumenėn. Kas atsisako pastoti kariumenėn, tuos deportuoja Rusijon.

Lietuviai Glasgow (sulyg p. P. Vizgirdos brolio laiško) nestoja kariumenėn. Jie greičiau bevelija būti deportuotais. Jau valdžia juos surašiusi, bet kuomet deportuos, tai niekas tikrai nežino.

// Karininkų sąjunga.

Petrograde einantis lietuviški aikraščiai, o ypačiai „Santara“ labai daug vietos pašvenčia ršimui lietuvių karininkų sąjungos. Iš ten matyti, kad veik visose rusų armijos divizijose yra įsteigti kareivių komitetai, kurie rupinasi savais ir tautos reikalais.

Iš tų visų straipsnių matyti ir tas, kad Rusijos lietuviai labai rupinasi kareivių klausimu. Iš to galima spėti, kad po karės ietuviška kariumenė bus labai reikalinga.

// Apie aukų rinkimą.

Šiandien tarp amerikiečių jau taip priprastas aukų rinkimas, kad jau renkama ne tik tai reikalingiems daiktams, bet ir stačiai bereikalo aukaujama.

Šiandien mes nepripažįstame kitokių aukų, kaip tik tas aukas, kurios eina šelpimui nukentėjusių nuo karės ar delei išgavimo laisvės Lietuvai.

Bet ką sakti apie tokias aukas: Štai tulame laikraštyje paskelbta net stambiomis raidėmis: „Aukaukite mums, aukaukite į mūsų laikraščio popieros fondą. Tuom paremsite ne mus, bet tik socializmą.“ Išleina, kad koks nors laikraštis, tai jau yra pats socializmas.

Suprantamas būtų aukavimas jei socialistai negalėtų išlaikyti nei vieno laikraščio, bet dabar jei ir sustotų vienas kitas socialistiškas laikraštis, tai nuo to socializmas nei kiek nenukentėtų. Dar daugiau. Jei būtų mažiau lietuviškų socialistiškų laikraščių, tai likusieji turėtų daugiau skaitytojų, galėtų geriau apmokėti ben-

dradarbius, jie išeitų daug našesni. Užsidės kas nors laikraštuką, tai visuomenė ji net aukomis turi remti. Tokį darbą mes vadiname biznio varymu varden idėjus.

Tas pats ir pas klerikalus. Juk dar nesenai tie laikai, kuomet Lietuvoje Dievui ant garbės buda vo aukaujami suriai, sviestai kum piei ir tt. Kas pas klerikalus jau nyksta, tas pas socialistus dar tik įvedama. Vienur varde Dievo budavo sukraujami tukstančiai, kitur gi varde socializmo stengiamasi varyti biznis. Ir vienur ir kitur tamsių žmonių išnaudojimas.

// Nekalčiausias avinėlis.

„Lietuvos“ No. 31 peržvalgoje buvo išsireikšta, kad didesnėje dalyje visų nesutikimų tarp tautiečių ir klerikalų esąs kaltas kn. F. Kemėšis. Delei to kun. Kemėšis „Darbininke“ išspausdino atvirą laišką užadresuotą p. B. K. Balučiui. Indomus tai turinys to laiško:

Pirmausiai pasakoma, kad Balutis baisiai neapkenčia jo, kn. Kemėšio, paskui, kad visų nesutikimų kaltininku esąs p. Balutis ir tt. Kun. Kemėšis sulyg laiško dvasios, tai nekaltiausias avinėlis. Bet mes visgi norėtume paklausti, kas kaltas, kad klerikalai užbėgo už akių su savo seimu Chicagoje 1914 m.?

Kas kaltas, kad klerikalai stato tokias išlygas tautininkams reikale suėjimo vienybėn, kurias priėmus turėtų išnykti jų srovė.

Nejaugi kaltas p. Balutis ir užtai, kad kun. Kemėšis paskutiniam tarpsroviniame pasikalbėjime New Yorke pabėgo net palikdamas savo srovės draugus, net neužbaigdamas pasikalbėjimo ir nepadaudamas rankos.

Nejaugi Balutis kaltas, kad taip vadinamoje katalikiškoje spaudoje tik ir vartojami šios gadyinės perlai: nusumėliai, nusmu kėliai, melagiai, ir tt. ir tt.

Viename sutinkame su „Darbininku“ — tai kad ateitis parodys, kas ardė vienybę. Dar daugiau: jei kas gerai tēmija ir supranta reikalus, tas jau ir dabar mato kas yra visokios vienybės ardytojai.

// Nenori, nemoka ar negali suprasti.

Pereitame „V. L.“ mes rašėme, kad labai didelė blėdis, kad Amerikos lietuvių srovių vadovai nesusitaiko. Reikalavom, kad jie priverstų prie ko nors gero, arba pasitrauktų.

„Draugas“ tai perskaitęs pirmiausiai apkaltina tautininkus demokratams, buk jie užsispyrę nesideda. Šimtą kartų jau buvo rašyta ir atsakyta, kad tolei, kolie klerikalai stato tokias išlygas, kuriomis prisidėjus liktume tik tai jų vergais, tolei nieko iš to neišeis. Nejaugi negali to suprasti, kad šiandien vergų gadyne jau praėjusi, ir kad jei kas kur prisideda, tai tik tai kaip pilnateisis narys. Kolie klerikalai stato tokias nepriimtinas sąlygas, tolei juos reikia laikyti nenorinčiais bendro darbo.

Paskui vėl „Drg.“ neteisingai sako, buk mes norime išgrianti jų Tarybą. Visai ne! Lai klerikalų Tautos Taryba varo savo partinį darbą savo srovė. Mūsų Tautinė Taryba varys savo srovėje, socialistų Darbininkų Taryba vėl savo srovėje. Niekas to negriauna. Bet mums reikia sudaryti ne klerikalų, demokratų ar socialistų tarybą, bet visų Amerikos Lietuvių Tarybą, kurios užduotis būtų rupinties tik tai gaviu Lietuvai neprigulmybės. Vidurinius, partijinius reikalus jau galės atlikti srovinės tarybos. Nejaugi šių aiškių žodžių „Drg.“

negali suprasti. Juk lietuviškai kalbame.

// „Dilgėlės“ vėl pradeda eiti.

J. Neviackas praneša, kad „Dilgėlės“ vėl pradės eiti, jįsai leisias. Tai busių socialistų juokų ir meilės laikraštis. „Kardas“ — tai esą buvęs laisvamanių juokų laikraštis.

Nesuprantama, kam reikėjo paleisti iš savo rankų „Kardą.“ Jei pakraipa nepatiko, tai p. Neviackas galėjo kitaip pakreipti.

Manome, kad atgimusios „Dilgėlės“ nebus geresnės už „Kardą.“

LENKAI NIEKAIP NENORI IŠSIZADĖTI LIETUVOS.

Atėjusieji laikraščiai iš Berli-no į Daniją praneša, kad Lenkijos taip vadinamoji Roda rezigrisio, kuriuomi galima lietuvių navusi delei to, kad jie negali su lenkais rišti. Padaryta Liubl-steigti savo valdžią po vokiečių ne unija senai jau iširo.

Socializmas prieš karę ir karės metu.

Prieš užsidedimą didžiosios europinės karės gaisro, buvo perstatomas socializmas esant „tarptautiškumui“ turinčiu vienodus pamatinius reikalavimus, kuriuose berods, spindėdavo idėja: darbininkų vienybės, solidariskumo, lygybės, laisvės ir teisybės.

Šaltiniu, iš kurio šitos idėjos tekėdavo, buvo Vokietija, Francuzija ir Anglija. Kitų šalių socialistai ir jų socializmas buvo tik pasekimu bei kopija minėtų šalių socializmo. Rašytojai, teoretikai ir filozofai socializmo, žymiausi šioje srityje, taipgi kilo iš minėtų tautų tarpo, ypač garsus Marksas, Bebelis ir Kautskis kilo iš Vokietijos.

Milijonai pasaulio darbininkų tikėjosi ir laukė, kad ateis kada nors toji laiminga diena, kuomet socializmas įvyks ir su juomi darbininkų laimė prasidės; kuomet nebus ponų nei ubagų; kuomet nebus karalių nei valdonų; kuomet bus visi lygūs, laisvi ir teisingi; kuomet nebus pinigų; kuomet viešpataus valdiškame gyvenime patįs žmonės ir kuomet bus tas lauktas „žemiškasis rojus“, kuriame gyvenantįs žmonės turės būti pilnai patenkinti.

Milijonai tikinčiųjų „tarptautinio“ socializmo teoriją, visados matė priešais save šią „tarptautinę“ partiją, kaip didelį veidrodį, kuriame žiūrėdami pastebėdavo visados jame atsimsantį tik vieną gražų ir skaištų veidą ideališko socializmo.

Bet šitie milijonai pasaulio darbininkų apsvylė intikėdami į teoretiską „tarptautinį“ socializmą. Apsvylė jie, persistatydami sau „tarptautinę“ partiją už veidrodį, kuriame jiems matėsi veidas skaištaus ir ideališko socializmo. Šitie milijonai pasaulio darbininkų užmiršo domą atkreipti į praktiską „tarptautinio“ socializmo pusę, kurioje, vienintėliai tik tikrenybė gludo.

Pasigirdus, budavo, gands, joga turės Europoje įvykti katastrofa, turės užsidedti gaisras didžiosios karės, šitie milijonai pasaulio darbininkų išgirdavo iš žy-

globa. O vokiečių globojimo prie spauda anot lenkų yra tame, kad jie išskiria Lietuvą iš Lenkijos ribų.

Tai nors trumpa žinia, bet aiški, kad mums lietuviams gresia didelis pavojus iš lenkų pusės. Lenkai beveik perdėm visi niekaip negali išsizadėti Lietuvos. Mes lietuvių tegalime lenkus vadinti tik tai nachalais, juk dar jie patįs neingijo neprigulmybės, o vienok jau dabar stengiasi kitus pavergti. Kas gi būtų jei Lietuva būtų priskirta prie Lenkijos? Lietuviai niekad nenusiramintų.

Lietuviai, dirbkime kiek galime. Stengkimės garsiai ir galin-gai pranešti pasauliui, kad mes visiškai esame ne lenkai, net nesame jokiais slavais ir nėra jokio ryšio, kuriuomi galima lietuvių su lenkais rišti. Padaryta Liubl-steigti savo valdžią po vokiečių nemiausių „tarptautinio“ socializmo vadovų, užtikrinančius apreiškimus, joga šitokia karė Europoje įvykti negalės, nes „mes socialistai apskelbsime visuotinąjį streiką, kuris laike vienos dienos karės gaisrą užgesins.“

Ir milijonai pasaulio darbininkų, tarpe jų ir aš, pilnai tikėjome šitam apreiškimui, iki tol, kol jis tik teoretiskai buvo mums skelbiamas. Bet tos minios pasaulio darbininkų pamatė, kad suviltomis liko tik tuomet, kuomet praktiskai reikėjo teoriją paremti. Karės gaisrui užsidedus, ne vien, kad visuotinas streikas neapskelbta, bet nei nesistengta tai padaryti. „Tarptautinės“ partijos veidrodis, kuriame matėsi skaištus ir ideališkas socializmo veidas, karei iškilus, tapo sutrupintas ir šmotus ir dabar kiekvienam iš šito sudaužyto veidrodžio šmotų žiurint vis matosi kitotokio socializmo veidas.

Todel, kaip matome, teoretiskasis „tarptautiskasis“ socializmas daugiaus negzistuoja. Teoretiskasis tarptautinis socializmas, tai buvo tikėjimas, sapnas-iliuzija. Jis sudaužo-sugriuvo ir ant jojo griuvėsių apreiškė savo gyvybę praktiskasis socializmas, bet pastarasis yra taip nevienodas, panašiai kaip ir viskas gamtoje. Ir kiekviena šito praktiskojo socializmo grupė nėra panašiši kitai.

Šitame praktiskame socializme, kuris savo darbais save pasauliui apreiškia, matome viešpataujant ir pilnai veikiant senus „griekus“, nuo kurių, sulyg šventraščio, du tukstančiai metų atgal Kristus svieta-žmones atpirkęs, duodamas save nukryžiuoti ir savo kraują pralieti.

Teoretiskasis tarptautinis socializmas, savo kritikoje nuolat skelbė, buk Kristaus pasekėjai yra neteisingi; nepildo Jo mokslo, neseka Jojo tais keliais, kuriais Jis jiems nurodė eiti, o vieton to, jie suskaldė krikščionybę į daugelį dalių ir, kad jie Jojo pasekėjai, praktikon įvedė neteisybę, parsidavimą, melagystę, korupciją... Kad praktiską krikščionybę nėra ta pati, kaip teoretiską, su-

Taip, tas yra tiesa ir visi maštantįs žmonės tai gali matyti. Bet ir tarptautiniame socializme juk yra tas pats. Tenais brangus ir kilti idealai apsiereiškia tik teorijoje. Praktiskai-gi vieno tarptautinio socializmo nėra; jis susiskaldęs į daugelį dalių. Praktiskame ir suskilusiam į daugelį dalių socializme, vietoje teoretiskų ir tik žodžiuose išreikštų, brangių idealų, matome: apgavystę, veidmainystę, neteisybę, suirutę, kerštą ir korupciją.

Kad tai paliudyti kas pasakyta, kreipsimės į faktus, kurie mums suteikia teisę taip spręsti.

Karei iškilus, Vokietijos socialistai stojo išvien su kitomis partijomis kariauti už savo tautą, už tėvynę. Francuzijos, Anglijos, Austrijos ir kitų šalių socialistai tą patį padarė. O juk tarptautinio socializmo pasekėjai, teoretiskai atskiros tėvynės nepripažįsta; jų tėvynė yra visas pasaulis. Todel akvvaizdoje šito fakto ir sakome, kad teoretiskasis socializmas nėra panašus praktiskam socializmui.

Tiesa, mūsų lietuviški socialistai pilnai laikosi teoretisko tarptautinio socializmo principų ir praktikoje. Jie, vietoje kariauti kartu su savo visa tauta delei atgavimo jai laisvės ir geresnių teisių, kurios galėtų lietuviams suteikti laimingesnį gyvenimą po šios karės, eina išvien su Vokietijos, jų pačių vadinamais, „social-patriotais.“

Dabar, idant parodyti, joga praktiskai daug socializmų gyvuoja, mes čia juos paminėsime. Pastaruose „Laisvės“ numeriuose, rods, buvo minėta, kad dabar Rusijoje keturios socialistų partijos veikia ir, žinoma, kiekviena atskirai. Todel jau šitas faktas pats už save kalba ir tuomi parodo, kad „tarptautinis“ socializmas negyvuoja. Tik mes nenorime su „Laisve“ sutikti, kada ji nu-rodė tik keturis socializmus dabar Rusijoje gyvuojant.

Pažvelgkime tatai, kiek dabar socializmų pasaulje yra, imant po draug ir Rusiją.

1. Social-patriotizmas, 2. Social-kapitalizmas, 3. Social-demokratizmas, 4. Social-revoliucijonizmas, 5. Social-komunizmas, 6. Social-sindikalizmas, 7. Social-terorizmas, 8. Social-giltinizmas, 9. Social-liaudininkizmas (trudovikizmas) — A. Bulotos garsi partija, 10. Social-darbininkizmas (Labor party), etc., etc.

Social-patriotų partija yra toji, kurios nariai kovoja pirmiausiai už savo tautos reikalus, o tik paskui už visų pasaulio darbininkų.

Social-kapitalistų partija yra toji, kurios nariai, kaip antai Vokietijos Kautskis, Bebelis; Amerikos Phelps Stokes, profesorius Montevideo, Rufus Trimble, Up-ton Sinclair, J. M. Kenedy ir W. Winkingham; lietuvių Jurgis Gegužis, Michelonas ir tt. ir tt., kurie su pagalba veikimo „tarptautiniame“ socializme, prisiyrę prie turtų ir tuli net tape milijonieriais, paliauna draugavę su „proletariatu“, kuris jiems, likus turtingais, prastu išrodo ir jų-

jų prakilnesnių idealų nėsupranta. Visgi šitie social-kapitalistai yra socialistais. Jie stato namus raudonų plytų, tai galite persitikrinti iš Jurgio Gegužio namo Bostone. Jie važinėjasi raudonais automobiliais, dėvi raudonais kaklaraikšėiais, raudonomis pančekomis ir tam panašiai, o to tik ir reikia patenkinimui tamsaus proletariato, kurį social-kapitalistai išnaudoja saviems reikalams, neprasčiau kaip ir „prakeikti kapitalistai.“

Juk praktiskai tarp social-kapitalistų ir buržujų-kapitalistų nėra jokio skirtumo. Skirtumas yra tik išlaukinė spalvoje. Pavyzdin: Koks gali būti skirtumas tarpe social-kapitalisto raudonų plytų namo vertės šimto tukstančių ir buržujauskapitalisto geltonų plytų namo vertės šimto tukstančių. Arba koks gali būti skirtumas tarpe social-kapitalisto raudono automobilio ir buržujauskapitalisto melynno automobilio. Kaip matote jie abudu yra lygūs kapitalistai, gyvena lygiame pertekliuje; naudojami visomis gyvenimo gėrybėmis, kuomet minios pasekančios melynumą ir raudonumą kenčia lygų skurdą ir vargą.

Social-demokratizmas, sulyg savo teoretiskos ideologijos, yra prakilniausias iš visų kitų paminėtų ir nepaminėtų, o gyvuojančių socializmų, bet jis tarptautiskai yra silpnas, o silpnas yra delto, kadangi jame laikosi stipriai tik minios tamsaus proletariato, kuriais kitų socializmų gaivalai išnaudoja saviems reikalams.

Social-revoliucijonizmas yra tai nekokia savo ideologijoje partija. Ji stovi už karių pasaulyje panaikinimą; už kraujo praliejimą senu budu. Bet tai vis atlieka, bei stengiasi atlikti, taippat per žmonių skerdynes, per kraujo praliejimą. Juk yra Kristaus pasakyta „Kas su kardu kariauja, tas pats nuo kardo turi žuti.“ Žinoma yra, kad muštynės, neveizint koku budu jos atsitinka; ar tai tarpe keliu ypatų, ar tai tarpe didesnių grupių, ar tai karėse, ar tai pagaliau revolucijose, kuriose tai muštynėse buna kraujo praliejimas ir užmušėjystės, vis vien pagimdo kerštą, nuolat „šaukiantį į dangų atmonijimo.“ Šitas todel, socializmas ir yra neteikis ir nėra vertas pasaulio žmonių paramos, nes jis tik nauju neva budu atlieka bei pildo senus „griekus.“

Social-terorizmas ir Social-giltinizmas, tai yra susidedantis iš paprasčiausių plėšikų, kurie pagavimui to „nenaudėlio dolario“, nesidrovį panaudoti visokius žiauriausius budus ir priemones kaip pavienių žmonių, taip ir visokių privatių ir valdiškų įstaigų apilėšimui. Šituose socializmuose turi prieglauda visokie vagis, plėšikai ir parsidavėliai valdžioms agentai, bei šnipai. Pavyzdis bus aiškus privesti dabar darbus ir veikimą, taip vadinamos leniniečių partijos, kurios pasekėjai, didesnėje dalyje yra parsidavusieji vokiečių valdžiai ir ant nieko neatsižvelgdami daro dabar Rusijoje suirutę, neveizint nei ant to, kiek pati Rusija ir

visas pasaulio ideališkas demokratizmas turės nukentėti.

Šių socializmų nariai daro, taip vadinamas „eks-propriacijas.“ Tulas laikas atgal, net mūsų lietuviškųjų Amerikos socialistų organas „Kova“ (berods J. Baltrušaičiui redeguojant) išteisinno. Šis incidentas iškilo iš priežasties pagarsėjusios ke lionės Svirskio ir Antonovo, kuomet atsitiko „baksukų iškraustymas.“

Norėčiau ir į kitus socializmus giliau pažvelgti, bet delei stokos laikraštyje vietos, ši raštelį sutrumpinant, nėra galima šiuo žygiu to padaryti.

Man rodosi, kad iš to kas augščiau pasakyta, bus jau aišku kiekvienam, joga „tarptautinis“ socializmas, kaip vienutė pasaulyje praktiskai negzistuoja (karės metu nei teoretiskai). Abelnai šitokio socializmo nėra, o jo vieton, praktiskai gyvuoja ir veikia desėtkai visokių socializmų, kurie vieni kitiems, kaip savo idėjomis, taip ir praktisku veikimu yra priešingais.

Šiuomi, kaip man rodosi, darodžiau „Laisvės“ neteisingą tvirtinimą, kur yra pasakyta, joga dabar Rusijoje tik „keturi socializmai veikia.“

Taipgi bus kiekvienam aišku, kad abelname pasaulio socializme yra ir abelnai žmonių silpnumai, kuriuos aš „griekais“ pavadinau. Kad abelname socializme-socializmuose yra užvydėjimas, kerštas ir gobštumas. Kad teoretiskai idealai praktika nėra paremiami ir kad socializmas, abelnai, yra skirtingesnis nuo visų kitų pasaulyje judėjimų, kaip religiskų taip ir politiskų, savo laisvuoju išgverimu dorroje.

J. Valas.

Vienas iš dviejų.

(Iš amerikiečių gyvenimo).

Krameris geidė atlankyti savo širdies valdovę. Jis dirstelėjo į laikrodį, kuris jau rodė pusią trečios valandos, tai reiškia, kad dar buvo laiko nuvažiuoti bankon delei tokio svarbaus reikalo.

Šiandien del Kramerio visiškai nepaprasta diena. Senai jau jis užsiinteresavęs Doliute, bet jis vis neišdriso padaryti tikro žingsnio, mat, jis buvo drutai nutaręs prieš, kad jei jau pasiulyti savo ranką, tai pasiulyti ir gerą užlaikymą. Štai jis šiandien įnešė pasakutinius 500 dolarių, kad sutaupyti 5 tukstančius dolarių.

Su linksma širdžia Krameris išėdo į savo nedidelį automobilį, kuris buvo žinomas visam miestui. Jis tą automobiliką nusipirko jau palaikytą.

Buvo labai graži diena ir jis bevažiudamas pradėjo svajoti. Jis žinojo už miesto labai gražią nuošalią vietelę, ant kranto gražio upele. Tenai jis norėjo atidengti savo širdies paslaptį savo mylimajai Doliutei. Įsi gilines į tas savo svajones, jis greitai davažiavo iki banko, o iš ten greitai atsidurė prieš Doliutės namelius.

— Vaziuokim su manim, — tarė jis, žiurėdamas į ją. — Mes puikiai pasivėžysime! Šiandien kaip tik gražus oras.

Doliutė kaip tai keistai pažiūrėjo į jį. Juk jiedu tan kiai važinėdavosi tame jo automobiliuje ir toks pasiulymas jai negalėjo buti naujiena.

— O ar tau labai bus smagu, jei aš šiandien su tavim važiuosiu? — paklausė ji.

— Argi tu lauki ko nors kito? — nekantriai paklausė Krameris.

— Taip. Ar tu nematei naują automobilį Fritz'o Barteno?

— Tą jo „Tritoną?“ Taip, mačiau.

— Na, tai! Fritz'as nori su manim pasivažinėti. Jis su savo teta pas mane atvažiuos.

Užstojo tyla. Krameris pasidare bejauslis, padarė išveizdą, buk jam vis vien.

Jis niekaip negalėjo daleisti, kad Doliutė galėtų atsisakyti su juomi važiuoti.

— Aš dar niekad nėsū važinėjusi didesniame automobiliuje, — tarė Doliutė. — Išvažiuoti į kalnus turbūt labai smagu.

— Suprantama, — atsakė Krameris lyg ižeizdamas. — Tai visiškai kas kita, negu mano šitame mažame automobiliuje. Tikiuosi, kad tas pasivažinėjimas neapsuks tau galvelės!

Toje valandoje gale gatvės pasigirdo didelio automobilias šniokštimas, tai Fritz'as važiavo. Krameris su savo automobiliuku išrodo menkutis.

— Sudiev! Aš negaliu pri verstį savę laukti, — tarė Doliutė ir pagriebusi skribelaitę nubėgo pas Fritz'o automobilį.

— Sudiev! — nuliudęs atsakė Krameris. — Ar atvažiuoti rytoj?

— Suprantama, — atsakė ji.

Už minutes didelis automobilis su keliuoninkais išnyko iš Kramerio akių.

Ant rytojaus toje pat valandoje Kramerio automobilukas jau vėl stovėjo prieš Doliutės namelius.

— Na ir ką, ar patiko vakar? — paklausė jis.

— O, — atsakė ji labai linksmai, — puikiai! Daug geriau, negu aš maniau.

— Na, o ką ar šiandien nevažiuosi su manim?

Doliutė pažiūrėjo į jį.

— Atidėkim kitam kartui, — šypsodamas tarė ji.

Krameris buvo gana kantrus, kuomet kas nors kitas juokdavosi iš jo automobilias, bet kada ji juokėsi, jis negalėjo pakęsti.

— Dabar, arba niekad! — Išpudingai tarė jis.

— Bet, Krameris...

Pašigirdo didelio automobilias bildesis ir Fritz'as išlipęs greitai nusivedė Doliutę į kambarius, pasiėmė jos skrybėlę ir išvažiavo ant pusvalandžio pasivėžyti.

Besėsdama dar ji Krameriu tarė:

— Tu man atleisi.

— O, suprantama, atsakė Krameris.

— Ar atvažiuosi rytoj?

— Gal but...

Bet jie jau nuvažiavo, kol Krameris ką nors suspėjo iš tarti.

Ant rytojaus jis jau ne atvažiavo.

Taip praėjo visa savaitė. Ant galo jis gavo iš Doliutės sekančio turinio raštelį:

„Man labai nesmagu, kad aš tamistą nuskriaudžiau. Ar neatvyksi pas mus rytoj.“

Krameris nusiskubino. Buvo jau trečia valanda, kaip jis išlipo iš savo automobiluko.

— Aš tau reikalingas? — paklausė jis.

— Taip. Juk tu neįvyksi ant manęs?

— Pirmiausiai, — atsakė jis, — aš noriu paklausti, ar nenori su manim šiaandien pasivėžyti?

— Velik čionai pasilikime ir pasikalbėkime, — atsakė Doliutė, padėjusi ranką ant jo peties ir meiliai jį žiūrėdama.

— Tai reiškia, kad tu daugiau nenori vėžyties su manim?

— Visai ne. Bet ištikro aš tai negaliu. Anas automobilus taip puikus, kad nesinori važiuoti tavo automobiluje. Aš žinau, kad tai negerai iš mano pusės, bet man būtų negerai, paskui... — Doliute! — pertraukė ją Krameris. — Kuomet savaitė atgal aš buvau čionai, tai norėjau tavęs paklausti, ar nesutiktum tapti mano žmona. Bet aš turiu mažą ypatybę, aš myliu savo mažiuką automobiluką ir mano busiamoji pati privalės jame važinėti. Tai mano sąlyga. Ką tu į tai pasakysi?

— Man labai gaila, — atsakė Doliutė, — Bet aš žinau, kad tame automobiluje aš nesijaučiu gerai.

Už dviejų savaitė po to pasikalbėjimo puikus Kramerio naujas automobilus sustojo ties Doliutės namais. Kuomet Krameris išlipo iš jo, Doliutė pribėgusi prie jo sušuko:

— O koks puikus!

— Ar tu mane kvietei?

— O, — sušuko ji, — paėmusi už rankos. Jau vakar aš girdėjau, kad tu nusipirkai puikiausią automobilų. Nori... Juk tu man atleidi?

— Man labai gaila, bet turiu pasakyti, kad dabar jau truputį vėlu.

— Kodėl vėlu? Nesuprantu...

— Ar matai, mieloji. Aš turėjau penkis tukstančius dolerių, kuriuos sutaučiau del mūsų vestuvių. Dabar aš už tuos pinigus nusipirkau naują automobilų. Negalima dviejų dalykų dirbti kartu. Ar netiesia? Juk naujas automobilus ar pati — tai vis vien.

Vertė Jonukas.

Mūsų Vargai.

Pavelykite ir man išreikšti keletą savo minčių. Mes lietuviai, gyvendami Amerikos kontinente, atvykome čionai del visokių priežasčių. Daugumas čionai tikėjome surasti geresnes ekonomiškas sąlygas. Mes čionai atkeliavome, dirbame, gyvename, kilnojamės iš vietos į vietą. Kiti vėl atkeliavom ne aukso kalnų čionai jį ieškoti, bet kad caro valdžia mums neleido gyventi brangioje tėvynėje.

Tokiose tai aplinkybėse patiko mums šis baisiausias siaubunas — karė. Karė palietė ne tikai mūsų brolius Lietuvoje pasilikusius, bet

paliečia jau ir mus amerikiečius, nes ši šalis stoji kovon.

Dabar jau šaukiami jauni vyrai stoti kariumenėn, kartu su jais šaukiami stoti ir mūsų tvirėliausi vyrai. Vieni jau kvotimus atliko, kiti dar laukia savo eilės. Kurie pašaukti, tie neužilgo turės persiskirti su savo giminėmis ir pažįstamais.

Mes einam karėn verčiami. Mes gintume šią šalį jei kas ją užpultų, bet dabar prisieis kariauti kur ten toli ir tai nežinia už kieno reikalus.

Taigi mūsų ALTS. kuopos turėtų surengti kareiviams prakalbas, išnešti rezoliucijas, kad mes kariausim tik del Lietuvos. Jei Amerikos valdžia ima kariuomenėn lietuvius, tai ji turi išreikalauti, kad po šios karės Lietuva liktų liuosa ir neprigulminga. Kitaip už ką mums lietuviams kariauti? Ar ne visvien kas mus valdys ar vokiečiai, ar rusai, jie juk mums svetimi.

Taigi lietuviai kareiviai, stodami Amerikos armijon reikalaukite, kad Amerikos valdžia gintų Lietuvą ir gauktų jai liuosybę.

Jeigu aukaujame ką, tai aukaukime tikrai del Lietuvos. *Kražių Kseveras.*

Klausimai ir atsakymai.

3). Klausimas. — Ar reikalingas apšvedimas, moterystė? Ar moterystė yra gamtiška įstaiga ar tik žmonių sutartina įstaiga? Ar nebūtų geriau, kad valstija įsteigtų namus vaikų auklėjimui, o vyras su motere tik laikinai sueitų ir be kieno nors kontrolės galėtų išsiskirti?

A. M.

Atsakymas. — Moterystė tai giliausia gamtos įstaiga. Priešistoriškuose laikuose buvo matriarchatas (Kalbame sulyg fiolzofo Vundto). Matriarchatas tai yra moteries valdymas. Tuomet nebuvu vedusių tame supratime, kaip dabar. Tuomet jokis žmogus nežinojo kas jo tėvas, negalėjo savo sunui pasakyti ir motina, kas jo tėvas, nes ir ji pati nežinojo, nes ji turėjo lytiškus susinešimus su daugeliu vyrų. Tuomet formavosi kalba. Ir del to tai tuomet žmonės kiekvieną už save senesnę vadindavo tėvu, vienuetį broliu ar sesere, o jaunesnius vaikais. Ta tendencija užsiliko ir iki šių dienų.

Po matriachato sekė patriarchatas, kur visa galva pasidarė tėvas, patriarchas, nors jis ingi ja daugybę pačių. Žinoma buvo ir pereinamosios formos. Steigiantis patriarchatui susidarė šeimyna. Prie matriachato žmonių kultura buvo taip žema, kad sunku juos pavadinti žmonėmis, tai buvo greičiau į žmones panašų gyvulių kaimynė. Rodos prie matriachato žmonės dar nemokėjo susikurti sau ugnį.

Patriarchatas padeda pamatą šeimynai, o nuo šeimos atsirdimo prasideda kultūriškas žmonių kilimas. Prie patriarchato pačios vagiamos. (Pačių vengimo liekana dar užsilikusi pas lietuvius. Jaunavedys parvažiavęs iš šliubo perkelia jaunąją per slenkstį, kas reiškia, kad jis ją prievarta parsinešė). Paskui pačias pirkdavo ir tam panašiai.

Vadinasi šeimyną sudarė pati gamta, o ne žmogaus sutartinumas. Tos gentis, kurios prisilaikė matriachato, tos turėjo nykti ir

užleisti tobulesniam patriarchatui ir vėliau monogamijai (vienpatystei).

Nekurie socialistai mokina, kad reikia įsteigti vaikų auklėjimui namus, o tuomet bus nereikalinga moterystė. Vyras su moteriške galės sueiti laikinai ir be niekur nieko išsiskirti. Tokia socialistų pažiūra yra pačiame pamate klaidinga ir tai štai delko.

Jei taip būtų, tai klausimas, ar rastųsi nors viena moteriškė, kuri panorėtų gimdyti. Juk prie dabartinės medicinos pakilimo, kiek viena moteris lengvai galėtų apsisaugoti nuo neštumo ir gimdymo. Ir kokių tikslu moteriškė norėtų pernešti gimdymo skausmus, jei ji nematytų ir neauklėtų savo kudiškių. Tas privestų tikrai prie masinės prostitucijos ir pilno žmonių išsigimimo.

Sulyg gamtos, moteriškės didžiausia pareiga ir pašaukimas auklėti vaikus. Atimk iš jos tą auklėjimą ir ji taps gimdymo mašina. O gimdymo mašina juk niekas nepanorės būti.

Todel tokiais tikslais įrengtos įstaigos vaikų auklėjimui yra negeros. Reikia tik pagerinti ekonomines sąlygas, kad ištikro motinos galėtų gerai išauklėti kudiškius, bet jokiū būdu negalima kėsintis ant motiniškų teisių.

Šeimyna tai pamatas tautai valstijai ir žmonijai. Kur šeimos ryšiai geri, ten viskas kyla, auga. Kur šeimyna pradeda griuti, kaip va Francuzijoje, ten grėsia tautos išsigimimas. Pas vokiečius apskritai imant šeimyna buvo gana stipri, užtai ir jų tauta gana stipri. Ir apskritai visų šalių politikai ir draugijos žinovai visokioms spėkomis stiprina šeimyną, nes šeimyna tai atomas, kuris sudaro tautą ir žmoniją. Išgriauk šeimyną, viskas paira. Todel tai net laike didžiausių karių valstijos sulyg išgalės stengiasi palikti šeimyną čielybėje, nes visi gerai žino, kad tenai guli visa tautos ar valstijos ateitis.

4). Klausimas. — Ar miškų paukščiai suėjo į poras del veisles? Ar jie gyvena poroje tik vienus metus ar ilgiau?

A. M.

Atsakymas. — Taip, tikrai del veisles. Jei paukščiai nesusiporuo tu, tai jų veisles turėtų išnykti. Paukščiai kaip žinote peri vaikučius. Jei patinas nesirupintų pataitė ir lizdu, tai pataitė nulėkusi maisto jėškoti užšaldytų kiaušinėlius arba pati badu turėtų pastipti. Ir vienaip ir kitaip nieko neišperėtų ir veislė pasibaigtų.

Ar paukščiai gyvena poroje tik vienus metus ar ilgiau, tai visai yra. Didžiama paukščių veislių gyvena tik metus poroje. Per tuos metus jie išgyvena poroje, atsiekia savo tikslą, tai kitą metą iš naujo poruojasi.

Kitas dalykas su žvėrimis. Žindžiais. Jie neperi, bet gimdo visiškai kitokiu būdu. Čionai pataitė nepririšta prie guštos ir ji gali jėškoti sau maisto. Todel žindžiai ir nesiporuoja išskiriant nekurias veisles.

Jurių gyvunai, žuvys visiškai nežino, kas yra vaikų auginimas. Paleido ikrus ir viskas. Užtai ten nėra jokių porų. Dar ir taip atsitinka, kad pačios žuvys suėda ikrus.

(Istoriški klausimai sekančiame numeryje).

PRANESIMAS

Mes pranešame Rockfordo III. ir apilinkės lietuviams kad p. J. J. Petraitis yra „Vienybės Lietuvninkų“ ingaliotas užrašinėti „Vien. Liet.“ ir priima užsakymus ant knygų ir apgarsinimų. Mes už p. Petraitį pilnai atsakome „V. L.“ Administracija.

J. J. PETRAITIS

1229 Ferguson St. Rockford, Ill.

A. VITKAUSKAS.

GARBĖ

Artisto-dailininko vidujinis pergyvenimas.

(TAŠA).

— Vėlai, vėlai atėjo garbė, — mąstė jisai susigriaudinęs. Savo gyvybe užmoka žmonėms už jų bukumą, šaltą užuojautą ir nesupratimą augštesnio idealo, nemokėjimą apkainuoti žmonių, kurie tobulina jų sielas, kelia savo darbais tautos kultūrą. Mane užmušė, bet pražudžiusieji mane nesusipras ir neprisipažins esą kaltais; ne aš pirmas, ne aš paskutinis...

Laikas artinosi prie vakaro.

Paroda jau turi užsidaryti. Publika jau pradėjo skirstyties.

Lirdinas, nenusirengdamas, su paltu, pasikėlė marmuriniaiis trepais ant viršaus ir greitai, beveik risčia, perbėgo per sales, kad jį niekas nepažemytų.

Visgi pažino. Jis išgirdo užpakalyje savęs kalbant apie jį. Iš lupų veržėsi frazės: „tai jis... tai Lirdinas.“

Paskutiniame kambaryje, viename iš kampų vijosi į viršų geležiniai trepai. Lirdinas, pasinaudodamas proga, kad šitam kambaryje nieko nėra, greit užlipo trepais ant viršutinių lubų pastogės. Ramiai, bijodamasis sukelti trukšmą, nuslinko į tam siausią kampa, kuris buvo užverstas įvairiais apdulkejusiais baldais, ir atsėdėjo ant balkio, užslėpto kokia tai didelia dėje.

— Na, pasisekė... Niekas nepatėmijo. Čia aš galiu būti ramus. Lauksiu iki nakčiai, kol tarnai ne sumigs.

Vadinasi, nutarta, — šiaandien perkeru savo gyvenimą. Gyventi, mąstant apie artimą mirtį ir kiekvieną dieną jausti mirties kvėpavimą — pažeminimas.

Geriau perstoti egzistuoti, negu kankyties. Man liko gyventi nedaugiau kaip 2-3 mėnesiai — su panieka atsisakau nuo tokios aukos.

Mano garbė — *memento mori...*

Ji nei ant vienos sekundos neduoda man užsimiršti ir vis primena artimą mirtį. Nėra jokios spėkos iškėsti tokias baisias ir nežmoniškas kankynes. Todel tam viskam reikia padaryti galą. Tegul žmonės žino, kad jie užmušė mane. Tegul jaučia, kaltę mano mirtyje. Gal buti mano mirtis atneš naudą busiantiems talentams, gal jie nejaus to, ką jaučiu aš. Galbut žmonės taps jautresniais ir privers juos ineiti į vidujinį sielos gyvenimą — kito žmogaus, nepaprasto žmogaus, bet tokio, apie kurį rašo ir skaito net savo genijais, džiaugiasi jų jausmais ir jais gyvena. Gal ta mano mirtis atidarys akis tų kietaširdžių ir savameilių egoistų žmonių ir išgelbės nuo pražuties daugybę genijų ir talentuotų žmonių.

Mirštu neapkęsdamas dabartinės garbės.

Lirdinas sugalvojo tokį saužudystės planą. Nakčia jis nulips žemyn, atras savo paveikslą. Spilka prisegs prie jo kortelę su užrašu: „Jūs pripažinote mane tada, kada džiauvo jau baigė esti mano kūną, kada aš jau stovėjau prie kapo. Nereikalinga man dabar garbė — per vėlu. Bukite prakiekti!“

Paskui atsiguos ant žemės priešais savo paveikslą ir skustuvu perpjaus sau kaklą. Rytmetyje gi atras jo kūną, papludusį kraujuose.

Kraujas išsisiurbis į grindis, — mąstė jisai. Jo negalima bus nei nuplauti nei nugarandyti. Ir visas Petrogradas ateis į parodą apžiūrėti tos kruvinos dėmės. Daugeliui žmonių ateis mintis: „Mes irgi kalti jojo mirtyje.“ Tegul juos kankina sąžinė. O jumis, parodos rengėjai, atmetusius mano paveikslus, tegul kankina galiucinacijos, tegul jums vaidinasi mano kraujuose papludęs lavonas su perpjautu kaklu.

Iš apačios girdėjosi žmonių balsai, bičių spiečiui panašūs. Paskui nutilo ir Lirdinas suprato, kad paroda užsidarė ir žmonės išsiskirstė. Ilgai dar girdėjosi balsai sargų, kurie garsiai kalbėjosi darydami tvarką. Vėliau ir jie nutilo.

Atradęs stogę plyši, Lirdinas pamatė, kad jau lauke sutemo.

— Greitai galėsiu lipti žemyn — pratarė Lirdinas.

MOTERIS

JOS GYVENIMAS, SRYTIS IR JOS PASLAPTIS

Šią knygą parašė Daktaras E. Žozanas, o lietuvių kalbon išvertė P. N.

Šioje knygoje parodyta, kaip reikia auklėti dukteris, kad jos taptų geromis motinomis, kad gimdytų sveikus vaikus, ir ką reikia daryti, kad jos būtų gražios.

Prekė: apdaryta 75c., be apdarų 50c. Kuris užsirašys „Vienybę Lietuvninkų“ ir prisijus \$2.00 į „V. L.“ Administraciją, gaus šią knygą DOVANŲ.

Šioje knygoje parodyta: kada merginos turi ištekėti ir ką reiškia jų gyvenime lytiškas klausimas.

Kas yra mėnesinės ir ką jos reiškia moteries gyvenime.

Neštumas.

Gimdymas ir nekurišios ligos.

Neštumo ligos.

Lytiškosios ligos ir tt.

Šią knygą turi perskaityti kiekvienas suaugęs žmogus. Nežinant pačių svarbiausių reikalų, negali žmogus laimingai gyventi.

Ši knyga, tai tos rūšies pirmutinė lietuvių kalboje.

Siusdami užsakymus arba prenumeratą kreipkitės šiuo antrašu:

„VIEN. LIET.“ AD.

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVA TIKISI GAUTI LAISVĘ

Lietuviai bus laisvi, todėl jie turi žinoti kas ta Lietuva ir kas tie Lietuviai. Kiekvieno lietuviu yra šventa pareiga pažinti Lietuvos Tautos Prasties, dabartį, ir kad žinoti, ingijus Laisvą Lietuvą, kaip tvarkyties.

Butinai kiekvienas turi perskaityti

LIETUVIU TAUTA
SENOVĖJE IR ŠIADIEN.

DVEJOSE TOMOSE

Parašė Dr. J. ŠL.

Tomas I. — Čia istoriškai ir gana plačiai aprašyta, kaip lietuvių prasties gyvenimo Azijoje, kokius kaimynus turėjo, kokias kares vedė, dar toli pirm Kristaus gimimo.

Kaip vėliau persikėlė gyventi ant Dunojaus krantų, ką jie davė Europai, kokie buvo jų papročiai, tikyba ir tt.

Tomas II. — Tai žingėdidžiausias Lietuvos tautos gyvenimo periodas. Šis periodas prasideda 13 šimtmečiu ir baigiasi 16-tu šimtmečiu. Susidurimai su lenkais, kares, pagaliau krikščionybės priėmimas. Šis laikmetis, tai augščiausias Lietuvos pakilimo laikas. Tik ši Lietuvos istorijos periodą žinodami galime orientuoties, kas mes lietuviai ir kas mūsų priešai ar draugai. Kiekvienas pasaulyje žino savo Tautos istoriją, tai lietuvis irgi turi žinoti savo gilią prasties.

Abu tomai kaimuoja — puikiai apdaryti \$4.25. Pinigus siųskite Money Orderiu arba registruotame laiške Adresuojant:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

P. S. — Antrąjį tomą parduodame ir paskirai, kainuoja \$2.25. Pirmasis tomas neparsiduoda paskirai, reikia imti abu kartu.

Skaitytojų Žiniai

Kiekvienas „VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ skaitytojas gali pajieškoti savo pažįstamą arba draugą vieną kartą ant metų DYKAI per „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“. Norėdamas susižinoti su savo giminėms ar pažįstamais pajieškok jų.

Adresuokite:

„VIEN. LIET.“ Administracija.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

(TOL. BUS.)

A.L.T.S. REIKLAI

CENTRO VALDYBOS ADRESAI: —
Susiėmė. Sekretorius — St. Mockus,
194 Athens St., So. Boston, Mass.

MUSŲ DRAUGŲ NEUŽSIGANĖ-
DINIMAS „VADAIS.“

Kartą Šilleris pasakė: „O pavyde, Tu kad sumanytum, tai dukę padidintum į kalną.“ Šitas dabar gyvai prisimena, skaitant „Ateityje“ vedamą „kampaniją“ prieš musų „vadus.“ Numeris po numeriu šito laikraščio yra ištiesai pripildoma nusiskundimų ant musų dabartinių vadų ir siulymais naujų, geresnių vadų, kurie rodo tik kur apie „Ateitį“ susispietę gludo. Nuolatos yra primenama tiems „vadams“, kad visuomenė jau nebe norinti jais pasitikėti. Pagaliaus kelintas sykis jau yra garsiai „Ateityje“ sušunkama: „Jeigu jūs nemokate liaudies vesti, tai šalin pasitraukite ir užleiskite vietą kitiems!“

Kad „Ateitis“ būtų užvedusi karę prieš vadovus iš kitų srovių, kurie ištikro liaudį klaidina, tai būtų suprantama ir reiktų ją pagirti už jos uolumą lietuvių reikaluose. Bet kad ji sumanė kovą vesti prieš A. L. T. Sandaros „vadus“, tai šitie jos žygiai visai nusisimailina į ypatingumą ir mes tame nieko daugiau nematome, kaip tik smulkių pavydų. Šitą mes ypatingai drąsiai mename delto, kad „Ateityje“ yra prikaišiojami, jogei musų vadai esą įsikverbę vadovauti tikrai „del garbės“, ir šaukiama į juos, kad atsitrauktų ir užleistų vietą tiems, kurie garbės nenori, — tai jau „ateitėiams.“

Kuomi „Ateitis“ remiasi? Ji remiasi svarbiausia štai kuom. Musų Centro Valdyba, taisydamą blankutes balsavimų apie perkėlimą Sandaros seimo, sutaisiusi jas taip, kad ant blankučių netapę indėta Bostonas ir Waterburis, o tik Chicago ir New Yorkas. Tokiu būdu ir tapusi padaryta pražanga (o ji esanti padaryta tyčia, kad kai kurie musų vadai gyveną Brooklyne, todėl jie nenorį kojų pajudinti nuvažiuoti kitur į seimą.) Kaip matote, didelė pražanga! Del šito ir verta šaukti į vadus, kad jie užleistų vietą kitiems vadams, padėkim sau, Bostono vadams, kurie norėtų kovas pajudinti, vienok būtina spiriasi, kad seimas būtų įvykęs ne kur kitur, bet Bostone.

Bostono vadams, kurie „Ateityje“ kalnus verčia, reiktų truputį sustoti ir blaivai pamislyti, ką jie daro. Jeigu jie rimčiau pamąstys, tai sveikiau išeis jiems patiems, musų organizacija ir visiems lietuvių reikalams. Jiems patiems sveikiau išeis delto, kad šalta ir rimtai protaudami apie viešus reikalus nereikalaus sau be reikalo nervų ardyti (kasgi nežino, kaip nervų liga yra be galo inkyri). Musų organizacijai išeis sveikiau delto, kad mes neardysime jos pajėgų ir neduosime musų priešams iš savęs pasi juokti. Lietuvių reikalams bus geriau tuomi, kad nuolatos auklėsime savo politiška galybę, — nes „kur vienybė, ten galybė.“

Jeigu „Ateities“ vadai, kurie garbės netrokšta, o vienok senai trokšta musų organizaciją pagal savo smuiko šokinti, — jeigu jie atidžiai paims kad ir tą patį referendumo klausimą, tai atras, kaip jie savo kampanijoje prieš vadus negailėtina klįsta. Mes čionai perduosime dvi referendumo formas, — vieną dabar einančią, kitą — bostoniečių peršamą.

Pirmoji referendumo forma išėjo sekančiais ALTS. 1-oji kuopa padavė įnešimą ir 30-oji kuopa šitą įnešimą parėmė, kad reikiama seimas perkelti iš Chicago į

New Yorką. (Tam tikslui tos kuopos ir savo motyvus nurodė). Šitas įnešimas tapo perduotas Centro Valdybai, kuri patį per save šito svarbaus klausimo negalėdama spręsti, nutarė perduoti visuotinam narių nubalsavimui. Rezultate išėjo tas, kas dabar yra, — tai yra tapo paduota visos organizacijos narių nubalsavimui: jeigu didžiūma narių pritarė perkėlimui, tai seimas bus perkeltas: jeigu didžiūma bus davę balsus priešingus, tai seimas pasiliks niekur kitur, kaip tik Chicagoje, kur buvo musų II-sis seimas nuskyręs. Tik dvi vietos yra: viena pagal pereitojo seimo nutarimą, kita pagal dabartinį balsavimą.

Antroji (bostoniečių peršamoji) referendumo forma esą turėjusi būti maždaug toki. Jie visą pirmąją referendumo pavidalą parėmia, bet per „Ateitį“ būtina spiriasi, kodėl seimo perkėlimas buvęs sumanytas tikrai į New Yorką, o ne kur kitur. Dabar, kada jau referendumas sutaisytas, kuopoms išsiuntinėtis ir baigiasi balsuoti, tai jie dar būtina agituoja balsuoti už Bostoną ar Waterburį. O Centro Valdybai priėmeta kalte, delko nebuvo ant referendumo blankučių indėta ir šitie du miestai. Tuom tarpu jie (bostoniečiai) visai praleidžia iš akių faktą, kad kuomet I-osios kuopos įnešimas ėjo per Centro Valdybą, tai bostoniečiai su savo įnešimu saldžiai miegojo. Tik tai kuomet apie tai dažinoje, tai Naujosios Anglijos apskričio susižiavime apie tai kalbėjo. Bet ir tai griežtai nenuarė, neigi savo įnešimo Centro Valdybai nepa davė. Pasikakino tikrai „Ateityje“ savo protokolo atspausdinimu. Taipgi pasikakino vėlesniais išsibarimais ant Centro Valdybos, kodėl ji jų apskričio suvažiavimo protokolo neskaiteisi, kuomet, atkartojame, nuo jų nei vienos kuopos formališko įnešimo nebuvo ir ikišiolai nėra.

Kiekvienas blaivai protaujantis sandarietis supras, šitą paaiškinimą perskaitęs, ant kiek „Ateitis“ turi teisybės dabar volus versti ant Centro Valdybos. Kiekvienas, kuris pažįsta musų konstituciją, žino, kad apskričiai, kaip apskričiai, nors yra Sandaros pripažinti, bet nėra skaitomi, kaip musų organizacijos vienetės. Musų organizacijos vienetės yra kuopos, — taip bent musų konstitucijoje yra pripažinta, ir taip kitose demokratinėse organizacijose yra priimta. Ikišiolai musų (visose lietuvių organizacijose, kur vartojama balsavimas), įnešimai skaitosi teisėtai tikrai nuo kuopų, o ne nuo apskričių. Musų kuopoms yra palikta autonomiška liuosybė rėdyties, taipgi ir konstitucijinius sumanymus visai organizacijai paduoti. Gi apskričiai yra sutverti tikrai savo apie linkės reikalams tvarkyti, agitacijinį darbą vesti. Musų konstitucijoje, str. „ALTS. Organizacijos pamatai“, par. 8, štai kaip apie apskričius pasakyta:

„Atskirų valstijų kuopos gali ristiis į apskričius ir savistoviai aprūpinti ypatingusius savo apskričio reikalus, prisitaikant prie vietos sąlygų. Tam tikslui apskričiai daro savo atstovų susižiavimus.“

Ir daugiau nieko. Argi neaišku, kad apskričiai jokių įnešimų organizacijon negali paduoti, kaip tik turi teisę siųsti savo atstovus į visuotiną organizacijos seimą? Taip musų konstitucija parodo. Jeigu musų draugams bostoniečiams, tariant „Ateitį“, nepatinka musų konstitucija, tai pirmiausia jie turi pasistengti, kad būtų konstitucija permąnyta, kaip

galėjo daryti daugiau, kaip konstitucijoje yra parodyta. Be abejonės, šitas klausimas turės būti plačiau konstitucijoje nuaiškin-tas, ar apskričių įnešimai turi kokią vertę, ar ne. Bet pakol to nėra, Centro Valdyba nesimė atsakomybėn elgties taip, kaip „Ateitė“ patiktų. Pagaliaus, kaip minėjome, tasai apskritis jokio formališko įnešimo ir nepadavė.

Kame čia dabar pamatas del tų jermiadų „Ateityje“? Mes vėl grįžtame prie antgalvyje iš „Ateities“ paeituotų aimanavimų, kad šitas užmetimas yra skįstennis už vandenį. Visu-pirma, reikia atsimiti, kad nėra žmogaus pa-saulyje, kuris viešą darbą dirbdamas nesijaustų tame kiek-nors garbės. Jisai jaučiasi garbė aktyvaizdoje kitų žmonių, kad jisai savo tautai naudingą darbą atlieka. Ir šitos garbės jisai dažniausiai visai neįieško, — jam kiti žmonės atiduoda tik pagarbą už jo pasišventimą visuomenės reikalams. Jeigu ne tas žmogus bus tokiu „vadu“, tai bus kitoks. Ir vis viena mes tokių savo viešų darbininkų nuo viešos pagarbos neapsaugosime, — jeigu netą, tai kitą gerbsime. Priešingai, jeigu mes savo tautai dirbančių žmonių negerbsime, tai mes viešų darbininkų nei neturėsime. Nesiskubinkime mes pavydėti pagarbos savo viešiesiems darbininkams, nes tokie žmonės pas mus ir taip dar ne kasžin kokią pagarbą ap-turi. Pas kultūriškus žmones viešų darbininkai yra kur-kas augščiau gerbiami. Užtai jie daugiau tokių ir gauna, kadangi kiekvienas labiau mėgsta savo gyvenimo valandas pašvesti visuomenei, jei ku visuomenė tatai priderančiai apiprekiuoja.

Toliaus gi apie tai kalbant, reiktų „Ateities“ užklausti: gal ji mano apie tokius vadus, kurie tyčia organizaciją vadovauti įsikverbia, kad turėti garbę, o patįs njeiko visuomenei nedirba. Mes manome, kad „Ateitis“ kaip tik apie tokius ir kalba, nes ji kalba labai karčiai. Vienok tokie užmetimas dabartinė Centro Valdybai yra niekas kitas, kaip tiesioginas įžeidimas. Norint mušt katę, tuoj ir pagalis pasisuks. Norint daryti užmetimus, galima jų tukstančiais pririnkti. Bet ar jie bus teisingi? Musų Centro Valdybos nariai nei vienas nesiskverbė organizaciją vadovauti. Jie tapo išrinkti seime, jie bus seime ir naujais pamainyti be jokio „Ateities“ diktavimo. Jeigu katras iš valdybos narių nėra atsakantis, bus pamainytas veiklesniu. Tokiu būdu jam nusikels ir garbė, kurios „Ateitis“ taip pavydi. Tas viskas turi eiti normališku organizacijos keliu ir per musų seimą, o ne per koki vieną laikraštį sukavimais.

Pagaliam, koki gi galės būti visuomenei nauda, jeigu šitokiam „ateitėčių“ pavydai intikus? Sakysim, šiandien, „Ateities“ patiklausius, imsime ir su didžiausiu trukšmu visus musų dabartinius vadus išguosime kur į Teksas ir nuo lietuvių gyvenimo juos atšalinsime, o jų vieton imsime ir iškelsime ant tronų visus bostoniečius. Kas gali gvarantuoti, kad bostoniečiai buvo pradėti per angelą ir nevargį musų Sandaros melždami iš jos garbės? Ar negeriau tat būtų, kad bostoniečiai, užuot garbės pavydėti kitiems, stengtųsi patįs ją įsigyti musų visuomenėje savo išmintingais ir gerais darbais? Kurstydami musų visuomenę prieš musų tariamuosius vadus mes garbės tuomi neingysime neigi dirbančių žmonių vardo nesugadinsime. Jeigu jie pasitrauks nuo vieno darbo, tai jie ras kitą, ir lygiai jie bus visuomenės gerbiami ir jų darbai

bus apiprekiuojami. Tą mes kalbame ne delto, kad Centro Valdybą apginti, bet delto, kad visas musų gyvenimas taip parodo.

Mes dar ir šitą pakartojame, ką anksčiau sakėme, kad čia apie „vadus“ agitacija yra be reikalingas ir žemos rūšies pavydas. Kuom šitas pavydas yra diktuojamas, sunku pasakyti. Musų gyvenimą jau senai edą koki tai dar nesurasta kirmėlė. Kodel ypač dabar, kada apie šnipus „istorijos“ sukilo, sykiu sukilo ir musų vadų diskreditavimas visuomenėje? Jeigu musų veikėjai veikia lietuvių kultūros ir politikos klesdėjimui, tai jie turėtų suprasti, kaip musų vadų diskreditavimas yra pavojingas. Juk musų gyvenimą seka ne tik musų tauta, ne tik musų kitos srovės; bet ir svetimos valstijos. Kamkam, o jau kitoms srovėms, o jau labiausiai tam tikroms valstijoms, labai rupi ir labai linksma, kuomet lietuvių demokratinės organizacijos savo tarpe užveda nesutikimus. Milijonai dolarių yra išpilama, kad šitokius nesutikimus vaisyti. O čia, kaip tik randasi pas mus žmonių, kurie tyčia šitokius nesutikimus kelia ir musų priešams į rankas lošia. Juk tai beveik musų tautiškoji viligiugstė!

Ką anksčiau pasakėme, nedrįstame užmesti „Ateitė“. Bet negalima ir visai taip nuleisti, matant, kaip bepamatingai musų politiškas darbas trukdoma ir neužsitikėjimas musų veikėjais sėjama. Mums rodo, kad šito užteks.

J. O. Širvydas.

PRANEŠIMAS ALTS. KUOPOMS.

Delei nekurių priežasčių ir balsavimo komisijai patariant, balsavimo laikas, delei perkėlimo seimo, prailgintas iki 10 d. rugsėjo. Lyg minėtai dienai kuopos malonė, kaip šitokius išreikšti savo nuomonę, kitaip, skaitysis, kad jos nemanoma dalyvauti balsavime.

R. Adžgauskas,

Pirm. ALTS.

ANT SANDAROS LAUKO.

Rochester, N. Y. — ALTS. 21 kuopa surengė pikniką, 19 d. rugpjūčio. Pusė pelno skiriama Lietuvos Neprigulmybės Fondan. — Rochesterio lietuvių jau nuo senai nesutinka tarp-sroviniame judėjime. Bet pasirodžius išneštai rezolucijai nuo tautiško draugystės tarybos, dar labiau tas suerzino lietuvius. Klerikalų vadas kun. Kasakaitis, pavartodamas politiška bažnyčioje šale altoriaus atakuodamas tautininkus, privirė gerokai putros. Antri musų reikalų trukdytojai, — tai musų lietuviški „raudonieji.“ Taip buvo: kada klerikalų vadas apšaukė savo parapijonims, kad 19 d. rugpjūčio užbaigimas loterijos arba fėrų, šale bažnyčios, ir pabaigimas tuštinti alaus butelių po bažnyčia (įžanga dovanai), tada musų raudonieji su didele energija agitavo saviškių išvažiavimą. Žmonės plakasi kaip vilnios; nesitiekėjome laimėti. Bet džiugina sandariečius gerų tėvynainių tyra tėvynainiška dvasia, energiškas rėmimas, teisybė, nematyt buvo nei vienos iš katalikų panelės, ir nei vieno iš raudonųjų, tai buvo čysti be kukalių kviečiai. Ir tikimasi pelnyti \$25, kurių bus pusė pasiųsta į L. N. F. Rochesteriję dar nebuvo girdėti, kad kokia draugija būtų nuo savo pikniko paaukavus dalį pelno Lietuvos reikalams.

Putinėlis.

Clinton, Ind. — ALTS. 22-kuopa rugpjūčio 19 d. laikė savo susirinkimą, kuriame prisirašė 2 nauji nariai: J. Eičius ir Ona Eičienė. Tokiu būdu musų kuopoje

dabar yra 28 iki naujų metų pilnai užsimokėjusių narių. — Musų ir abelnai lietuvių nedraugai socialistai kailyje netveria; visur kur tik pasitaiko, bando visaip lietuvių politiškaį veikimą niekinti. Labiausiai jie dantį griežia ant Sandaros kuopos vadovų, bando ant jų užmėtinėti visokius nebutus dalykus, kai-kur net kumščia grumoja ir visaip burnoja ant sandariečių. Mat per daug apšvietos (aptamsos) prisigėrė iš savo organų, kaip ve „Naujiečių“, „Keleivio“ ir kitų tam panašių raštų, kurie musų tamsesnius brolius demoralizuoja ir iš jų dolarius viliodami, giriasi esą „darbininkų užtarėjais.“ Te man tu su tokiais užtarėjais! Iš jų to viso erzeliavimosi prieš Lietuvos reikalus nėra darbininkams nei šilta nei šalta. Tiek iš to naudos, kiek iš ožio: nei vilnos nei pieno. Juk ir prie musų ALTS. 22-ros kuopos nėra nei vieno kapitalisto, net jokio suskurusio biznierėlio neturime, o vienok musų socialistai ant musų kuopos veikėjų baisiausiai keikia, — nebologiau už kokį ant bedievių intužusių kunigėlių...

Bet mes tikimės, kad ateis valanda, kuomet visiems lietuviams užšvis demokratinės dvasės šviešlės ir privers visus šiandieninius apuokus kavoties ir gėdyties savo pirmųjų klasių prieš Lietuvą.

Jonas Skinderis.

T. M. D. REIKALAI

I TMD. NARIUS IR KUOPŲ VIRŠININKUS.

Veikalas „Kultūros Istorija“ jau baigiamas spausdinti. Jau paduota spausuvei antros korektos ir sulyg kontraktas išmokėta 1,200 dolarių. Knygos bus neužilgo gatavos, o vienok dar daug narių nėra užsimokėję už šiuos metus, nors sulyg konstitucijos kiekvienas turi užsimokėti sausyje mėnesyje.

Taigi, kad nebutų bereikalingo darbo, kad galima būtų visiems kartu išsiųsti naujus leidinius, kad nesutrukdytų siuntinėjimas, meldžiu visų TMD. narių, kurie dar neužsimokėjo, kad pasiskubintumėte prisųsti metines mokėstis. Iš kalno perspėjū, kad už šiuos metus neušimokėję na-

riai negaus to puikaus leidinio. Pasiskubinkite! Dabar paskutinis laikas užsimokėti, kad gauti greitai tuos raštus. P. Norkus. TMD. sekr.

IS KUOPŲ GYVENIMO.

Harrison ir Kearny, N. J. — Rugpjūčio 6 d. TMD. laikė pusmetinį susirinkimą. Čion buvo daug kas ir svarbaus įnešta bei nutarta. Buvo laiškas perskaitytas nuo p. Šalčiaus, ir visų draugų buvo patvirtinta padavimai. Buvo patvirtinta, kad TMD. savo organą išleistų, ir buvo nutarta toliaus, kada bus vėšiau, laikyti diskusijas, prelekeijas ir šiaip visokiais būdais lavinties jaunimui.

Reikia pažymėti, kad Harrison TMD. kuopoje randasi labai dailaus ir darbštaus jaunimo, kuris nesigaili savo nuovargio, ir kas yra užmanyta, tai kiek galint dirba, kad atsiekus savo tikslą. Čionai yra sumanyta suorganizuoti Tėvynės Mylėtojų Chora. Jeigu šitą sumanyimą pasekminga išvykdintų, tai išties būtų vienas iš svarbiausių nuveikimų ir nužengimas Harrisono ir Kearny jaunimo keli žingsniai pirmyn progreso keliu. Visi TMD. nariai, kaip matyti, labai pageidauja Choro bei šiaip panašiu būdu lavinties, bet vienas iš blogiausių, kad nėra čionai mokytojų. Taigi ir per pereitą susirinkimą buvo išrinkta du į komitetą suradimū mokytojus, kuris galėtų vadovauti chorą. Į komitetą išrinkta: A. P. Milinavičius ir A. Norvaiša. Bet, nelaimė, kad čionai arti negali surasti mokytojaus, choro vedėjo. Tai labai prašytume, kad, jei randasi kur geras tėvynainis, kuris galėtų vesti chorą, tai lai atsiskaukia į komitetą, klausdamas išlygų, šiuo adresu: A. P. Milinavičius, 132 Schuyler Ave., Kearny, N. J.

Reikia pažymėti, kad šita kuopa neseniai susitvėrė, bet draugų gana skaitlingai turi ir nekokių ten, kurie nenori su lietuviams veikti, bet čia visi karšti veikėjai tėvynainiai, kurie vadinasi save lietuviams ir jau pasirodė ką nuveikė. Buvo surengė išvažiavimą gatvekariais, kuris pavyko gana gerai ir pelno liko keletas dolarių.

TMD. korespondentas,

J. V. Baltrukonis.

Kalendoriai
1918 metams!

LIETUVIAMS BIZNIERIAMS ŽINOTINA!

PUIKIAUSI DOVANA LIETUVISKAS KALENDORIUS.

Jau pradėjome spausdinti.

Pranešame lietuviams vertelgoms-biznieriems, kad jau pradėjome spausdinti sieninius Kalendorius 1918 metams. Svarbu žinoti, kad šį metų turime du puikiu lietuviškus piešinius. Ant vieno kalendoriaus yra puikus paveikslas Kunigaikščio Gedimino, ant antrojo viduryje kalendoriaus puikiam piešinyje Lietuvos Vėliava, ir aplink kalendorių dar devyni paveikslai Lietuvos kunigaikščių. Abu kalendoriai yra atspausinti dviejų spalvų, išsižiuri labai artistiška. Dy-džio 14 per 20 colių. Suteikus bent vieną iš paminėtųjų kalendorių savo klijantams suteiksime neužmirština dovaną. Kainos labai prieinamos. Užsakymus priimam iš visų Skuvenytų Valstijų kraštų. Norėdami gauti sampelį, prisiųskite 25c. stampomis, prisiųsime vieną ant pažiūros. Su užsaky-mais reikia pasiskubinti, tikimasi greit išbaigti.

Adresuokite: „VIEN. LIETUVNINKŲ“ ADMIN. 120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

P. S. — Mes spausdiname ir angliškų sieninius kalendorius.

SVEIKAS MIEGAS.

Žmonės daug kartų negali miegoti, nes pilve randasi daug įvairių gazų. Nuovoka, kad jie yra pilni slopina juos, o širdies plakimas laiko juos nuo miego pusę nakties.

KRASOS DEŽUTĖ. Vincelia Janka, ž-s, Putnėlis, Tautininkė, Vilniaus Katalikas, Svečias, Tėvynainis, J. Zukauskas, Vienas iš visų ir kiti.

DYKAI \$12.00 VERTĖS. Žodynas Anglų, Rusų, Prancūzų ir Lotynų kalbų; 4,700 puslapių; 7,000 spalvotų iliustracijų; 4,000 geografiškų dalykų.

LEWIS NELSON, Box 187 Bremerton, Wash. (39)

PAJIEŠKOJIMAI. Ignas Melauskas pajieškau savo draugo Juozo Paužos ir Vlodo Baniulio paėmimo iš Kauno gubernijos, Panevėžio pav., Skrebatsko valst. Burgenų sodžiaus. Mano adresas Ignas Melauskas Box 89 Jamesport, L. I. (36)

PAJIEŠKAU Karolio Benkausko, kuris pirmąsias gyvena So. Brooklyne, dabar nežinau kur randasi, paėmimo iš kaimo Luksnėnų, gmino Balkunų, pavieto Kalvarijos, Suvalkų gub. Jis pats ar kas jį žino prašau atsiskaityti, turio labai svarbų reikalą. JURGIS JAKUČIONIS, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (37)

REIKALAVIMAI

PAJIEŠKAU Juozapo Martinonio, Jokubo sunaus, sodžiaus Žibučių, Tėvėnų valsčiaus, Vilkmėgės pavieto, Kauno rėdybos. Amerikoje gyvena apie Pittsburghą, Pa. Meldžiu atsiskaityti prie pusbrolio, C. L. OLEHNOVICH 693 Schell Av., Akron, Ohio. (36)

PAJIEŠKAU Petro Bagdono, Suvalkų gub., Marijampolės pavieto, Gudelių gmino, Baubautiškių kaimo, jis pats ar kas apie jį žino, meldžiu pranešti, užką busiu labai dėkingas. MR. JOS. DELTUVA, 652 W. German Str., Baltimore, Md. (36)

PAJIEŠKAU brolio Jono Kniburio, pirmiau gyveno Philadelphia, Pa. Vėliau persikėlė į Chicago, Ill. Paėmimo iš Kauno gub., Anykščių val. iš viensėdžių žažumbrių, 10 metų kaip Amerikoje. Turio labai svarbų reikalą ir noriu su juo susirašyti. Malonės atsiskaityti jis pats arba kas apie jį žino. ONA LEVENAVICIENE, 307 Jackson Av., Long Island, N. Y. (37)

PAJIEŠKAU giminių Vincento Maniko, Žilinskių kaimo, Vabalinkų par. ir Antano Narbuto, Krincinos miesto abudu Kauno gub. Panevėžio pav. Turio svarbų reikalą. Malonėkite atsiskaityti ant žemiaus padėto antrašo: J. VAIZMUZIS, 1774 E. 47th Str., Cleveland, Ohio.

PAJIEŠKAU savo giminaičio Juozo Kevežos, aš su juo pirmą gyvenau kartu (Grand Rapids, Mich.) ir po tam aš iš ten išvažiavau, o dabar nežinau kur jis gyvena, tai kas žino apie jį meldžiu pranešti arba pačiam atsiskaityti po sekantį adresu: JONAS P. VIZGIRDA, 87 Schuyler Av., Kearny, N. J. (37)

PAJIEŠKAU savo vyrą Feliksą Danusevičių, jis paėmimo Kauno gub., Šlaunų pav., Triškių parap., jis yra išvažiavęs 23 d. rugpjūčio, man nežinant, paliko mane su 2 mažais kūdikiais, dabar nežinau, kur jis yra, kas apie jį žino ar jis pats tegul duoda man žinią ant šio adreso: MRS. JEVOŠĖ DANUSEVICIENĖ, 827 Bank Str., Waterbury, Conn. (38)

REIKALAVIMAI

MERGINŲ kaip operatorkų ant nosinių skepetaičių (handkerchiefs). Nuolatinis darbas, gera užmokestis. WILLIAM HOLLAND, 145 Roebling St., Brooklyn, N. Y. (Inėjimas per yardą) (47)

MERGINŲ del prosinimo nosinių skepetaičių (handkerchiefs) Galima užsidirbti nuo aštuonių iki penkiolikos dolarių į savaitę. WILLIAM HOLLAND, 145 Roebling St., Brooklyn, N. Y. (Inėjimas per yardą). (47)

Pajieškome vyrų, kurie nori mokytis važiuoti ir taisyti automobilius, tapti mechanikais, kuriems bus pagerintas tarnavimas kariuomenėje. Vienatinė lietuviška mokykla. A. J. KUBILIUS (Instruktorius), 231 W. 50th Str., New York, N. Y. (Valandos nuo 7 iki 10 vakare) (43)

„VYTAUTO PRISIEGA“ Linksmiausi vieta, tai kambariai papuošti su gražiais paveikslais, vienas iš jų yra „VYTAUTO PRISIEGA“, didelio formato paveikslas. Kainuoja 35c. su pristatymu. Šie paveikslai jau baigiasi, ir trumpam laike jų nebus galima gauti už jokius pinigų. Pasiskubinkit. Pinigus siųskite stampoms; adresuokite: „VIEN. LIET. ADMIN.“, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

A. Zdažinskas

41 Wolcott Str., New Haven, Conn. „Vienybės Lietuvninkų“ Keliaujančias agentas, P. A. Zdažinskas yra ingaliotas užrašyti naujiems skaitytojams „V. Liet.“ ir priima mokesčių nuo senų skaitytojų. Taipgi priima spaudai visokius apgarsinimus, korteles, bilas ir kitokius darbus. „VIEN. LIET.“ ADMIN.

DUODU DOVANĄ 50C. VERTES, Kas užsirašys „Vienybė Lietuvninkų“ pas mane ant metų. Tik vietiniame gyventojams. JUOZ. SAUNORAS, 829 Clifford Av., Rochester, N. Y.

ANT PARDAVIMO.

Grosėrnė ir delicatessen krautuvė, apgyventa lenkais ir lietuviais, 66 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Žnygnėjų nėra, viską perką už cash. B. Zbikow ky.

PASILINKSMINIMAI

DIDELIS BALIUS! Rengiamas Centralinio Komiteto Skyriaus, New Britain, Conn., 8-tą dieną rugsėjo (Sept.), 1917 m. Pradžia 7 val. vakare ir trauksis iki vėlai nakti. Lietuvių svetainėje, 354 Park Str., New Britain, Conn. Visos šio vakaro pelnas bus skiriamas nukentėjusiems nuo karės Lietuviams. Kviečiame visus atsilankyti, nepatingėkite, tai visų priderystė Centr. Kom. Skyrius.

BRIDGEPORT, CONN.

Praneša Bridgeporto lietuviams, kad L. C. Kom. Skyriaus susirinkimas atsisub ateinančioje serijoje, 12 d. rugsėjo (Sept.) Lenkų Svetainėje ant Main Str., kampas South Ave. Susirinkimas prasidės 7:30 val. vakare. Meldžiu širdingai visų atsilankyti ar katrie prigulite ar neprigulite, nes bus apkalbėjimas apie daug svarbių dalykų. Kaip daugiau bus, tai ir galėsim daugiau ką nors nuveikti dėl Lietuvos labo. Sekretorius S. Meliauskas.

Centais Užėdijama Desėtkus

Dereikalingsi daugelis važiuoja New Yorko pažiūrėti. Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c. Labai puiki sąsiuva 112 pukių pa veikslių New Yorko gatvių, stočių, elevatorių, požeminių gelžkelių, muzėjų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teatrų ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvienu paveikslu. Ta sąsiuva kiekvienam melcau tu rėt. Reikalauk „V. L.“ administracijoje, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. pri siunčiant pinigus stampomis

Pasinaudokit is progos!

Labai pigiai parsiduoda ir ant lengvų išlygų: Medinis namas — naujas, ant vieno loto 25 per 100 pedų didumo, visi moderniški intaisymai; maudyklės, pečiai, gazas, šiltas ir šaltas vanduo. Gyvena dvi familijos. Rendos ir metą atneša \$372.00. Parsiduoda tik už \$3,200. Inėsti reikia tik \$600. Du mediniai namai, ant kampo, su visais moderniškais intaisymais. Lotas 50 per 100. Metinės rendos atneša \$665.00. Parsiduoda tik už \$5,750.00. Įmokėti reikia tik \$1,750.00. Šitie namai randasi labai gražioje vietoje ir norinčiam pirkti yra didelis „bargain.“ Groceris ir buėrnė parsiduoda, geroje ir tinkamoje vietoje. Apie linkėje gyvena apie 50 familijų lietuvių. Priežastis pardavimo — kitas biznis. Šioje vietoje geras ir apskurus biznierių gali puikų biznį padaryti. Turime ir daugiau namų ir kitokių biznių ant pardavimo. Todel norėdami gauti platesnes informacijas kaip apie šia paminėtus, taip ir kitus šia nepaminėtus namus ir biznius, kuriuos mes turime ant pardavimo, malonėsite kreipties ar tai laiškų ar asmeniškai pas: J. W. LUTKAUSKAS Real Estate and Insurance Astor Building, Room 202, 217 Broadway Tel. Barclay 5472, New York City, N. Y.

Ofisoo valandos: Nuo 9-nių ryto iki 5-kių vakare.

TIK-KĄ IŠĖJO IS SPAUDOS

Visos Lietuvos Žemlapis

Sutaisė ir išleido M. šalčius Žemlapis parodo sienas, kokios turi būti laisvos Lietuvos. Kauniečiai, vilniečiai, suvalkiečiai ir Prūsų lietuviai ras ant jos savo bažnytkiemius, miestelius ir miestus. Žemlapis didumo: 24 colių ilgio ir 20 pločio, spalvuotas, spauda aiški ir įskaitoma. Kaina 60 centų. Pinigus siųskite money orderiais arba stampomis. „VIEN. LIET.“ ADMIN. 120 GRAND ST., B'KLYN, N. Y.

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turkas — tai sveikata. — Kiekvieno priedermė yra stengties apsaugoti savo sveikatą. Pavojingiausias ligos — tai vidurių bei skilvio ligos. Šitos ligos prasideda nuo įvairių priežasčių, o jų išsivystymas laipsniškai siekia nuo paprasto ir trumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų. Visad yra svarbu palaikyti normalią vidurių veikimą. Tą geriausiai galima pasiekti su tikraja Vinco Daunoros Trejanka arba Trejomis Devyneriomis, nes tai yra ištikimiausias vaistas nuo vidurių bei skilvio ligų. Kaina dežutės su prisuitimu 50 centų. Reikalaukite šiuom adresu: V. J. Dannora, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

IŠPARDAVIMAS.

Parsiduoda laikrodžių dirbtuvė apgyventa lietuviais ir lenkais vietoje. Pardavimo priežastis: — pašaukimas savininko į kariuomenę. Pajįstantis laikrodininkystės amatų, yra gera proga nusipirkti gerų ir pigiai, reikalingų laikrodininkams daiktų. Si proga neišai trauksis. Pasiskubinkite. L. ŽUKAS, 210 York Str., Brooklyn, N. Y. (37).

LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius Geras Darbas ir visiems Prietama Prekė

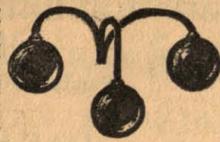
J. STOKIS 177 Nassau Str., kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

Bile kas gali išmokyti Barz daskutystę, Plaukų taisyimo (hairdressing), Manicuring, ir tt. į labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsiskaitykite del platesnių informacijų. NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa

AMERIKOS LIETUVIŲ ATLETŲ KLIUBO, Baltimore, Md.

VIRŠININKŲ ADRESAI: — Pirmininkas: — Jonas Alyta, 639 W. Lombard Str. Vice pirm.: — Antanas Rašimas, 730 W. Lexington Str. Prot. sekr.: — Jurgis Velyvis, 320 N. Greene Str. Fin. sekr.: — Vincas Lukoševičius, 673 Columbia Ave. Kasierius: — Juozas Milunaitis, 855 W. Lombard Str. Gen. Man.: — Ant. Mackevičius, 730 W. Baltimore Str. Biznis Man.: — Juozas Bajoras, 822 Hollins Str.

Susirinkimai buna laikomi po 1-mai ir 15-tai dienai žėdno mėnesio Klubo name, 7:30 val. vakare. 539 Columbia Ave. Telephone, St. Paul 8074.

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne

Duodam lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių.

M. Bruckheimer Sons.

705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y. Telephone 3438 Stagg

Telephone, Stagg 1228

Isteigta nuo 1902 m.

NUSTOS GALVOS SKAUDEJIMAS, JEIGU NESIOSI AKINIUS. Iš daug atsitikimų, akių nuvargimas, yra pamatinė priežastis galvos skaudėjimo, neuralgijos ir daugelio kitų akių ligų. Gargamnuok savo akis. DR. M. FREEMAN (Akių specialistas) Atsiminkit numerį: 611 GRAND STR. tarpe Lorimer ir Leonard Str., Brooklyn, N. Y.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiunčia Pinigus į Lietuvą Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes. „VIEN LIET.“ OFISE 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

„VIEN LIET.“ OFISE 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

VISŲ ATIDAI! Užrašau VIENYBĖ LIETUVNINKŲ ir kitus lietuviškus laikraščius. Taip pat užlaikau ir visas lietuvių kalboje išėjusias knygas. Visuomet kreipkitės pas: F. GUDINAS ERITON, PA.

SKAITYKITE Musų išleistą knygą „JAUNIEJI SKRAUJA“ — Senovės medžioklių apysaka.

NAUJOS GAIDOS.

- 1) Birutė. — „Dievaičiai, dievuliai,“ Birutės aria — sopranui; kaina 30c. 4) Vestuvės. — Papuskie vėjelė, Jaunosios aria — sopranui ar mezzo-sopranui; kaina 35c. 5) Eglė (Žalčių Karalienė), Žalčio ir Gulbė-Dievaičio duetas; kaina 75c. 6) Kregždėlė. — Duetas. Kaina 30c.

Šias naujas gaidas galima gauti

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJOJE 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Kam vaikišioji nusimines?

Nusiminimas, liudėsis, piktumas tai trys didžiausi žmonių kankintojai. Kamgi duodies save kankinti? Kad viską gali užmiršti ir pamatyti pasaulį sveiku, linksmu, ir laimingu. Sveikatos ir linksmumo šaltinis — tai geras juokų laikraštis

„TARKA“

„TARKOS“ skaitytojai visi yra linksmūs... laimingi... užtai, kad juos aplanko „Tarka“ su savo dvasišku maištu...

„TARKOS“ No. 42 tik-ką išėjo iš po spaudos. Šis numeris žymiai padidintas, su daugybe paveikslų, turinys labai puikus; skaitytojas, nežiurint kaip būtų nuiludęs, nusimines arba apimtas „pikticitis“ tuojaus gar džia juokiasi, pasilieka linksmu-maloniu. Šiame numeryje daug yra eilių, kurios tinka deklamavimui, ir įvairių zobovų del jaunuomenės, išvažiavus į laukus. „TARKA“ metams tik \$1.00. Pavienis numeris 10c. Tuojaus siųsk dolarinę, arba 10c. stampoms.

Adresuokite: —

„TARKA“ PUBL. CO.

120 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

H. I. RACINE REAL ESTATE.

SPECIALIŠKAI FARMOS

Jei jus interesojuotės farmomis, arba Nejudinama Nuosavybe, rašykite del katalogo. Mes turime geriausių farmų visoje Connecticut valstijoje. Duodame ant lengviausių sąlygų.

PLAINFIELD, CONN.

Phone 99—4 Moosup Div.

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybės iš dugno.
Visi kalba apie taiką, bet niekas tos kalbos nenori klausyti.

Amerika nori pasiųsti į Europą Billy Sunday, kad jis tenai apgalėtų karės vėliną.

Vokiečių padėjimas darosi rimtu, o rusų dar rimtesniu.

Anglai paleisdami iš savo rankų Trockį, daug padarė pasaulio demokratijai.

Teisingai nusprendė.
West Virginijoje iškasė vieno žmogaus kaulus. Ant kiaušo buvo išaugę didelis guzas.

Archeologai tuojaus pripažino, kad tas žmogus buvo vedęs.

Sunkus kelias.
— Aš norėčiau užsidirbti teisingu lietuviško redaktorius darbu.

— Nejaugi tau taip mažai reikia pinigų?

„Macios“.
Nesenai Lietuvoje kunigai pardavinėdavo varpelius. Tie varpeliai turėdavo tą „macį“, kad laike perkunijos tik suskambini juomi, tai audra ir pereina.

Dabar socialistai siūlo raudoną knygutę. Kaip tik ją kas parodo, tai ji ir neima kariumenėn. Tai irgi nemažesnė „macis“.

Priežastis.
— Aš nustočiau rukti.
— Ką? ar gydytojas uždraudė?
— Ne!
— Tai kodėl?
— Pati pradėjo rukti, tai pinigaiškai balansuoju.

Randavoje kambarius.
— Čion nėra nei prieangio, nei sodelio, nei nieko. Nori keturesde šimts dolarių už tas tris mažas šėputes.

— Taip, juk viskas pabrango.
— Bet prie kambarių nėra nei arklydės?
— Bet kam reikia arklydės, juk niekas dabar arklių nelaiko.
— O kurgi padėti tą asilą, kuris nurandavos šiuos kambarius.

Teatre.
— Autorių! Autorių!
— Autoriaus nėra teatre.
— Tai kur jis?
— Namie. Jis baigia rašyti naują veikalą.

Pačiame laike.
— Ar netiesa, Jonas puikus jaunikaitis?
— Ir labai. Tiktai gaila.
— Ko?
— Nugi, kad nepabaigė mokyklos.
— Kuomet jis nustojo mokyties?
— Kaip tik pradėjo mokyties parašyti raidę „a“.

Netikėtas atsakymas.
— Petrai, būtina mokytis angliškai kalbėti. Juk 200 milijonų žmonių angliškai kalba.
— Jei tiek daug angliškai kalba, tai jau pakanka ir be manęs.

Sokratas.
Vienas valstietis veda paršą į kermošių, o kitas jo klausia:
— Tai kermošiūn vėdi?
— Taip negaliu išsėrt, visas pamazgas suėda, ir tai dar negana. Labai jis myli pamazgas, tikras Sokratas.

Tik ką išėjo iš po spaudos puiki apysaka eilėmis
Parašyta JONO VILKELIO.

PASAKA APIE JONUKĄ KVAILIUKĄ ir Gudrujį Karalių

Tai juokingos eilės iš gyvenimo caro Nikolajaus Antrojo. Knygelė susideda iš trijų dalių. Skaitytojas ras labai daug puikaus pasiskaitymo. Eilės tinka ir deklamacijoms.

KAINA TIKTAI 25c.

Galima prisijusti stampoms).

Kreipkitės į: —

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJA.

120 GRAND STREET,

BROOKLYN, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Koseinškos Parodos už rupestingą ir artistinę išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreiškinti guodiniams Kunigams ir guodotoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įėjau geriausiajį praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Kandroto Užeiga

Tinkamiausi Užeiga Dėl Lietuvių

126 Grand Street

Tel. 1490 Greenpoint

Brooklyn, N. Y.

Idealis Muilas.

Muilas toaletiniam vartojimui, prausimui veido arba maudyklei, privalo būti sekančios kokybės: grynas, gydantis, antiseptiškas ir neerzinantis.

Severa's Medicated Skin Soap

(Severos Gydantis, Odinis Muilas) atsako visiems šitiems reikalavimams. Jį myli vaikai, motinos vadina jį draugu. Jis yra kasdien vartojamas skaitlingose šeimynose.

Kaina 25 centai.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVERA'S ANTISEPSOL

yra antiseptiškas skiedys vidujiniam ir išlaukiniam vartojimui, patartinas kasdieniniam plovimui burnos ir gerklės, taipgi vietiniam pritaikimui.

Kaina 25 centai

SEVERA'S FOOT POWDER

(Severos Proškos Kojoms) žinomos ir patartinos kaip antiseptiškos proškos, suteikiančios palengvinimą nuo kojų prakaitavimo, apibrinkimo, skausmo, niežėjimo ir šūtimo kojų. Kaina 25 centai

Apert augščiau minėtų preparatų, dar atkreipiame atydą į kitas gydomasias toaletines reikmenas, išdirbinėjamas ir pardavinėjamas po „Severa“ apsaugotu ženkliu. Reikalančių tikrai Severos preparatų, parduodamų visur aptiekose, arba užsisakyti tiesiog, jeigu artį jų gauti negalite.

SOKIŲ MOKYKLA

Vinomas per 36 metus, kaip gabiųjų šokių žinovas. Prof. Sternio šokių Mokykla, 952 Broadway, kamps Myrtle Ave., Brooklyn. Visai palei L. Sta. Seni ir jauni mokiniai. Valcas, Two step, Foxtrot ir visoki kiti populiariai šokiai. Mokina-

me merginas, vyrus ir vaikus. Duodame privatuskas lekcijas jei pagėdijama. Mokykla atdara kas dien nuo 9 ryte iki 11 vakare taipgi ir Nedėlios popiečiuose ir vakare. Privatuskas kambaris deimokinimo. Dedama visa atida. Taipgi mokiname ir steidžiaus šokius. (Apr. 18)

Tel. 4428 Greenpoint

Dr. J. WALUKAS

VALANDOS:

nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)

270 BERRY STREET, Brooklyn, N. Y.

Tel. 595 Greenpoint

Specialistas širdies ir plaučių ligų

OFFICE HOURS:

8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETFORTE, N. J.

161 Franklin St., ir kamps Second St.

Ligonius prima:

ryto nuo 8-9 po pietų nuo 1-2.30

ir vakare nuo 6-8

Telephone 1637 R. Elizabeth.

Nusipirk Mosties.

TAI BUSI GRAŽUSI! Ją išdirbo Mentholatum Co. Prieš eisiant gulistepk veidą močia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaidri baltu... Toji mostis isima plėmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1.00. Pinigus gausijusti ir stampoms.

J. RIMKUS.

P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

Kiekvienai MOTEREI žinotina

Specialistas Moteriškų Ligu.

JOSEPH LIPMAN, M. D.

314 E. 50th St., New York.

OFISO VALANDOS:

iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.

Nedėliomis pagal sutartį.

Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiuojantiems ligoniams parupinam vietą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsime ir duosime prietelišką rodi. Patarnavimas visai pigus. Neužmirškite mane antrašo.

DR. J. LIPMAN,

314 E. 50th St. NEW YORK.

Arti 2nd Avenue

— Kalbame lietuviškai. —

PREKĖS

Po proponuojamu Karės Revenue Taxa, visų Distilerijų ir Vyno Produktų kainos pakils dvigubai, kaip dabar yra, todėl mes patartume, kad pasinaudotumėt šio laiko dar žemomis kainomis ir nusipirktumėt sau iki valiai, kad turėtumėt „PER VISĄ KARĖS LAIKĄ“

Dabar

yra laikas nusipirkti visokių gatuoklių Likerių ir Vynų, ar Importuotų ar Naminių.

H. & H. REINERS

175 to 197 Stagg Street,

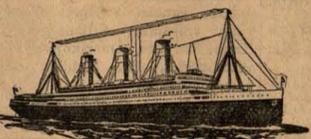
Bt. Graham Ave and

Humboldt Street,

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 2711.

Pašto ordėrių departamentas

Telephone 2427 Greenpoint

SENIUSIA

LIETUVIŠKA

AGENTŪRA

ŠIFKORČIU

INKURTA 1886 M.

Parduodam Šifkortes visomis geriausiomis linijomis į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką, Angliją ir Argentiją, taipgi keliaujantiems suteikiame geriausius patarimus. Reikalaujami Šifkorchų, visados kreipkitės ypatingai ar laišku į mūsų Ofisą, o mes jus aprūpinsime.

SIUNČIAME PINIGUS į Lietuvą ir visas dalis svieto saugiai ir pigiai. Per mūsų Ofisą siunčiami pinigai greičiausia nučina, ir visados siuntėjams duodam žinią, kada buna priimti pinigai.

Keliaujantiems į Lietuvą parupiname konsulariškus pasportus, pasitinkame New Yorke ant dypo, aprūpiname bagažus ir palydime ant laivo. Dėlei smulkesnių žinių kreipkitės per laišką pridėdami už 2 centu stampą atsakymui.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Prenumerata metams \$2.00; pusei metų \$1.00.
Kanadoje metams \$2.50; pusei metų \$1.25.
Anglijoj, Lietuvoj ir kitur metams .... \$3.00.

Pamatymui siunčiame vieną numerį dovanai.
Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120 Grand Street,

Brooklyn, New York.

VAINEIKIO ir NARVYDO FOTOGRAFIJŲ GALERIJA

499 Grand Str., kamps Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. 1723 Stagg.

Fotografuojam: Veselijas, Krikštynas, Laidotuvias ir visokias Grupas. Fotografijas padidiam ir malevojam; senus paveikslus atnaujinam. Nuimame dienomis ir naktimis.

Studia atdara nuo 9 val.

ryte iki 8 v. vakare. Prekės nebrangios.

Vincas Struogis

Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas

155 Hope St. Brooklyn, N. Y.

Telefonas 2989 Stagg

Residence Tel. 3671 R-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!

Nuo tulo laiko užsiėmian išdirbinėtikras LIETUVOS VĒLIAVAS mūsų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna

mūsų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.

Taigi šiūmi praneš lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu:

V. STRUOGIS

155 HOPE STREET

BROOKLYN, N. Y.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas

Feliksa Osipauska

Visados puikūs užkandžiai ir geri cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.

749 Harrison Ave.,

Harrison, N. J.

SVARBUS APRASIMAS!

Rasputino Veikimas Caro Palociuose, Apgavingos Maldos, Nuodinimas Caruko.

Jo galybė Rusijos politikoj, priartinimas revoliucijos, prasidės tilpti "Amerikos Lietuvyje". Užsirašyk "Amerikos Lietuvį" dabar ir perskaityk šitą aprašymą, nepraleisk progos, nes už šį aprašymą brangiai užmokėta autoriui. Siųsk šiadien pinigus ir gauk "Amerikos Lietuvį", jis talpina tik svarbiausius raštus. Kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Adresuok taip:

"AMERIKOS LIETUVIS",

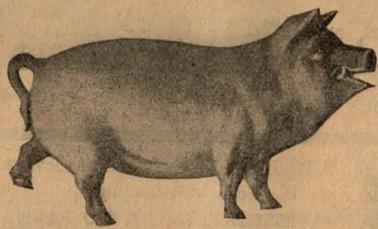
15 Millbury Street

Worcester, Mass.

M. Mierzwinski

UŽLAIKO

Dvi Didelias BUČERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visai padarytos Rūkintos Mėsos, Jaunų Paršukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA IR ČYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinski

75 GRAND STREET

41 AVENUE A

Kampas Wythe Ave. — PLYMOUTH — Kampas 3-rd St.

BROOKLYN, N. Y.

NEW YORK, N. Y.

Tel. 3359 Greenpoint.

Tel. 2174 Orchard

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMA? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartojo aptiekos F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jus galite lengvai pasveikti ir sykiu uoktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE.,
(KAMPAS BERRY STREET) BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 1411

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS Savininkai

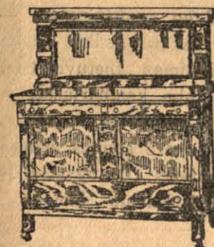
VIENTAINĖ SVETAINE
Galima užsakyti Baltiams, Mitin-gams ir Veselliams, (vestuvėms)
734-736—3rd Ave.
SO. BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1295 South.

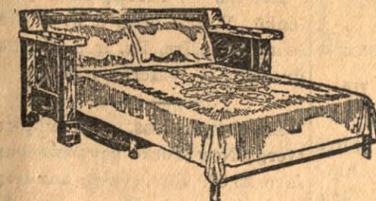

Macys & Marcin Furniture Co. DIDŽIAUSIAS NAMAS,

Kur galima gauti visokių naminių papuošalų ant lengviausių išlygų

\$1.00 į sanvaite

Pristatom į visas apielinkias: Jersey, New York, Maspeth. Atvažiuokit kad ir iš toliaus, karai užsimokės.

Mūsų adresas

MACYS & MARCIN Furniture Co.
198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

Įsteigtas 1866

Telefonas 1576 Greenpoint

Edward J. Widness & Co.

Užlaiko Krautuve Stubinių Daiktų

Puodų, Stiklinių Daiktų, Pečių, Lino-leum, Staltiesių, Langdengių, Geležinių Blekinių Daiktų, Peilių ir t. t.

SPECIALIŠKI DAIKTAI BARAMS ir HOTELIAMS

99 Grand Street,

Brooklyn, N. N.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Devionostys, pirkimo bilos, liudijimai, sertifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER UZEIGA

Puikūs užkandžiai ir geri Cigarai
398 Grand Street
Kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST

313 BEDFORD AVE.

KAMPAS SO. 2nd STREET,

BROOKLYN, N. Y.

10 metų toj pačioj vietoj.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuve, kurioje galite gauti laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, Spilky, Koltikų, Kompasų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiais dainomis ir sokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skripky), Klarinetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų.

- Naujausi Columbia Lietuviški Rekordai 10 colių pločio, kaina 75c. (Kanadoje 85c.)
- E 3188 — Ant kalno karkliai sūbavo. Pasisėjau žalią rutą.
- E 3189 — Oi Motule. (Mikas Petranskas).
- Motus, Motus. (Mikas Petranskas).
- SU ORKESTROS AKOMPON.
- E 3190 — Tris bernėliai. Vakarinė daina.
- E 3191 — Ant Marių krantelio (Šimkus). Saulutė tekejo. (Šimkus).
- E 3192 — Giedu dainelę. Gegužinės daina.
- INGRAJINO: ARMONIKA, KLARNETAS IR GITARA.
- E 3183 — Linksma kraujo. (Polka).

Beiklaudami kokio nors tvare adersuokite:

J. Girdes

170 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Telephone 4659 Greenpoint

DYKAI! DYKAI!

Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus indėti. Visas darbas visiška be SKAUSMO

Ne kiekvienas dantistas moka apsieiti su dantimis sunkiam atsitikime, tankiai siūčia pas specialistą. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialistas ir įvairiuose atsitikimuose siūčia pas jį. Ateik ir duok išgaminuot. Informacijos dykai. Mano karunos ir tiltukai yra 22 karato čysto aukso su dubeltava apačia. Visas darbas gvarantuotas. Kainos prieinamos. Mokėstis ant nedėlių. Gazas ir kokainas vartoja Oriso valandos: Nuo 9 A. M. iki 9 P. M. Pėtnyčioms nuo 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėlioms nuo 9 A. M. iki 1 P. M.

mas pagal reikalą.

DR. CHAS. TESCHBERG. D. D. S. Lietuviškas Dantistas
500 Grand Str., kampas Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Telephone Stagg 3698

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, gretas ir prie lankus patarnavimas.

Atvažiuog svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankykite, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikalausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvyntėms, kaip vietiniams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

J. ZOSTAUTAS.

102 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Dr. Richterio

PAIN

EXPELLER

su „ANKOR“

nub Reumatiz-

mo, Skausmų,

skaudėjimo ir

sustingimo sa-

nariuose ir

raumenyse.

Tikrasis parsiduoda pakelyje

čia nupieštame. Atnešk visus pakelius,

kurie nebus užpečtyti su

„ANKOR“ 35 ir 65 c. aptiekose ir tiesiog nuo:

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York.

Rukyk Naujoko Cigarus!

Nes yra padaryti iš importuoto geriausio Havanos, Sumatros ir Domestic tabako; kurie rukant maloniai Evpeia ir todėl geresnių Cigarų niekur negali gauti! Užtai pas Barberius, Krautuves ir Salunose reikalauk tik ro Lietuvio Naujoko Cigarų. Jo dirbtinė yra po numeriu:

359 Broadway, Brooklyn, N. Y.
TĖMYK, kad butų NAUJOKO vardas ant bakso!

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.
Abalsuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

JONAS MATHUS

(MATUZEVIČIUS)
Didžiausia ir Puikiausia visame South Boston Lietuviška

UZEIGA
Sveikiasi ir geriausi visokios rūšies užkandžiai ir puikūs Cigarai, prielankus patarnavimas.

JONAS MATHUS
(Lietuvis Savininkas)
342-344 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.
(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

JEZUS NAZARETENAS

Šitai yra apsakymas gyvenimo Jezaus Kristaus, kaip randasi užrašyta Romoj, popiežiaus archivuose. Tai yra pilnas apsakymas visų paslapčių Jezaus gimimo, jo mokslo tarnystė arba urėdų, kurio laikė ir vėliaus jo savistovumas mokymo žmonių, o galiausiai kaip jį nukankino, jo mirtis ir kaip jis iš numirusių prisikėlė. Svarbus tai dokumentas kožnam tiesos įieškotojui.
Kaina 20c. Gaunama po antrašu:
J. A. ZEATCHIUS
415 Madison Str., Seattle, Wash.

JONAS S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas paibaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Ofisas rumuose
308-9-10 Coal Exchange Bldg. Cor. River and West Market Strs., Wilkes Barre, Pa.
Bell tel. — 1864
Residence 3532 J.

GAUK ŠIUOS MUZIKOS VEIKALUS:

- „Birutė“ — Birutės arija — 30c
  - „Vestuvės“ — Jaunosios arija 35c
  - „Kregždėlė“ — duetas — 30c
  - „Eglė“ (Zalčių Karalienė) Zalčio ir Dulbės-Dievaičio duetas — 75c.
  - „III Sasiuviny“ — kvartetui maįsyti — 25c
  - „Muzikos žodynėlis“ — 25c
- Adresas:
Mr. M. Petruskas
395 Broadway, So. Boston, Mass.

DIRVA

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis.
Neužišima barnėmis nė polemikomis.
Talpina daug žinių.
Talpina daug moksliskų ir pamokymanciu straipsnių.
„DIRVA“ verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.
Tik \$2.00 metams.
Kanadoj ir Mexikoj \$2.50.
Kitose salyse \$3.00.
Ant pažiuros vienas No. Dykai.
„DIRVA“
2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS

TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA

LIETUVIS PAS LIETUVI!

229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 4TH GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

IVAIRIOS ŽINIOS.

Kun. Bučis pasitraukia nuo „Draugo.“ — Sužinojome, kad kun. Bučis pasitraukia nuo „Draugo“ redagavimo. Jo vietą užims ar kun. Kemėšis, ar kun. Dobužin skas.

Laiškas iš Vokietijos. — Cenkomitetas gavo laišką iš Vokietijos, kur pranešama, kad 30,000 lietuvių kareivių labai kritiškame padėjime, — badauja.

Vietines Zinios

BLĖDIŲ PADARYTA UŽ \$40,000.

Kooperatiškoje lietuvių siuvėjų dirbtuvėje ant 929 Flushing Ave., pėreitos subatos ryte apie 4 val. kilo gaisras. Tenai dirbo apie 100 žmonių lietuvių, kurie dabar netenka darbo. Blėdies padaryta apie už 40 tukstančių dolarių.

Kompozitoriaus M. Petrausko koncertas. — Spalio 20 d. McCaddin svetainėje mano koncerte, be manęs, dar dalyvaus: A. Sodeika, K. Strumskis, P. Jurgeliutė, J. Pruselaitukas (smuika), E. Greenough, pianistė; buvo prašyti: A. Kvederas ir Mrs. Ivan-Nardony, bet atsakymo dar negavau. Beje, dalyvaus P. Čiurlionis, taip piano palydės, specialiai man, o gal ir kitiems.

M. Petrauskas.

SVARBUS PRANESIMAS.

Dramatiškosios Dailės Draugijos susirinkimas. — Pėtnyčioje 31 d. rugp. įvyko Dr. Dail. susirinkimas. Susirinko kuo ne visi Draugijos nariai. Nutarta greitai laiku atidaryti šį žiemos sezoną. Visi nariai su energija yra pasiryžę dirbti šį sezoną dar daugiau negu dirbo pėreitą. Susirinkimas apsvartė visą stovį ateinančio darbo nutarė suaukėti kitą didesnį ir skaitlingesnį susirinkimą. Tas susirinkimas šaukiamas delei abelno apkalbėjimo teatralių reikalų. Susirinkimas bus labai svarbus. Artistas A. Vitkauskas kalbės apie naudą ir vertę teatro. Susirinkimas įvyks ketverge 6 d. September, 7:30 val. vakare. Palace Hall, 93 Grand Str. Visų žingeidaujančių ir mylinčių dailę, maloniai kviečiame atsilankyti į viršminėtą susirinkimą. Norinčiųjų dirbti prie Dram. Dail. Dr. su mielu noru užkviečiame. Ir taip kas myli dailę, kas nori prisidėti prie didesnio ištobulinimo teatro, kas nori ar šiekia ar tokiu veikimu prisidėti prie mūsų teatro eikite į šaukiamąjį susirinkimą.

Pirm. A. Lapinskas, Režis. A. Vitkauskas.

Svečiai. — Pėreitą savaitę mūsų redakcijon atsilankė svečiai: Pp. Velekis ir Mekionis iš Bridgeport.

J. Naujokas iš Fort Hancock, N. J. (kareivis). P-as J. Klusas iš Philadelphia, Pa.

Išvažiavimas. — Nedėlioje, 2 d. rugsėjo Glendale giraitėje atsibuvo TMD. 44 kp. išvažiavimas. Žmonių prisirinko pusėtinai. P-nas J. O. Širvydas pakalbėjo apie TMD. Paskui p-lė Širvydžintė padeklamavo dvejetą eilių. Buvę žaismių, dainų, žodžių — visko, apart gulbės pieno.

Teatras. — Šios subatos vakare 8 d. rugsėjo šv. Jurgio svetainėje (203 York Str.) bus sulošta drama dviejuose aktuose „Šv. Ag

nietė.“ Įžanga po 50 ir 25c. Vakams 10c.

Visus kviečia vasarinės mokyklos mokiniai ir jų mokytojas p. A. Dymta.

Gim. Klubo susirinkimas. — Pėtnyčios vakare atsibus mėnesinis susirinkimas „Lietuvių Gim. Klubo.“ Klubo kambariuose.

Serėdos vakare atsibus mėnesinis susirinkimas „Draugystės Šv. Jurgio“ Tautiškaime Name.

Svečiai. — Pėreitą savaitę atilankė „V. L.“ ofisą p. J. T. Maloney iš Joffre, Pa. ir p. Pr. Pavaraitis iš Waterbury, Conn.

Kareivių maršas. — Pėreitą ketvergą New Yorke gatvėmis maršavo 25,000 Sv. Valst. kareivių, kurie išvažiuoja Francuzijon. Jų žiūrėti susirinko, anot laikraščių padavimo į 2 milijonų žmonių.

Mokyklos atsidarys 10 d. rugsėjo. — Tėvai turi priruosti savo vaikelius, nes pražinės mokyklos atsidaro 10 d. rugsėjo. Šioje serėdoje, ketverge ir pėtnyčioje reikia nuvesti vaikus į artimiausią mokyklą, kad tenais juos užrašytų.

Vyrai šaukiami kariumenėn. — Šią rugsėjo 5 d. turi jau stoti kariumenėn apie 2,000 jaunų vyrų iš viso New Yorke. Iš tirščiausiai lietuviams apgyventų distriktų N52 ir 53 turės stoti tikslai po 9 vyrus. Taigi šiūom kart lietuvių mažai paklius.

Tikras mušis. — Brooklyne vienoje karčiamoje susipešė rusiški matrosai su amerikiečiais ma apie po 50 vyrų, drutų kareivių. Rusai labai smarkiai mušėsi. Vienas pašalinis žmogus užmuštas, keletas gana daug nukentėjo. Iš matrosų daugelis sužeistų. Policija suareštavo 5 rusiškus matrosus.

Dešimts dienų už švytavimą vokiška vėliava. — Viena Brooklyno prusaitė prisirtinusi prie kareivių stovyklos pradėjo švytuoti vokišką vėliavą. Ji tuojaus likosi suareštuota. Teisme ji pasakė, kad labai pasiilgo savo iaterlando.

Teisėjas atidžiai ją išklaudė ir nuteisė ją ant 10 dienų kalėjimano.

Kova su kalbėtojais ant gatvių. New Yorke teisėjai sutarė kovoti prieš kalbėtojus gatvėse, kurie kritikuoja valdžios darbus. Nors už tokius „prasižengimus“ nėra įstatymuose jokių bausmių, bet jie visgi bausia kaipo trukdytojus „viešojo ramumo.“

PASKUTINIS LIETUVISKAS AUTINGAS.

Rengia Lietuvių Gimnastikos Klubas. Atsibus Nedėlioje, 9-tą d. rugsėjo (Sept.) 1917 m. Washington Park, Grand Str., Maspeth, L. I. Atilankykite visi, nes tai paskutinis lietuviškas autingas. Taip gi yra paskirta tris piniginės dovanos už lenktynes. Kurie bus smarkesni, tuos pinigus laimės. Ir gert galės uždyka, nes už gėrymus nereiks mokėti niekam.

Pradžia 2:30 val. po pietų. Tikietas vyrui \$1.00. Moterei 50c. Kviečia, Komitetas.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA
Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsuoniu ir laido-u mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausiu iki prakilnaisiu. Parsamdau karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
Viršui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.
144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall
Dvi DIDELES SALES DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARELIU
PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.
A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Staggl

Telephone 885 Greenpoint PUIKIAUSIA UZEIGA
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas
Alex Shrupski
SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES KVEPIANTI CIGARAI.
Alex Shrupski, Savininkas
61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

— NEPAMIRŠKIT —
Tautiško Namu,
Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliaims, Teatrams ir mitingams.
Skanūs užkandžiai ir nakvynė.
A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS
e k visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gausi Čevėrykus gerų išdirbysčių, kaip W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalau damas užėik.
S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES
anti geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS
I visas dalis svioto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauciją \$80,000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugr žinu
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8—R)

Puikiausia ir smagiausia lietuviams vieta pas
Jokuba Kancieriu
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitar nepamirškite šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

\$200 Bus Duodama kaipo dovana del Jaunamarių PRISIDĖKIT PRIE ŠIO JAUNA VEDŽIŲ KONKURSO Kuris yra vedamas
STRAUSS PHOTO ART STUDIO
301 GRAND STREET BROOKLYN, N. J.
kampas Havemeyer Gt. Viršuj Plaza teatro
Ateikit ir pamatykit šliubų paveikslus ir tuom tarpu pasiteirausite apie ši didelį konkursą. Nepadarykit klaidos, nes mes tik vieną fotografijų studio turime ant Grand Str.
Prekės eina nuo \$2.00 už tuziną ir brangiau.

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geležinkelei Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja багаžą ir perveža pasažierius
The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorke ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorke, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorke, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatiniis ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, Passenger Traffic Man 90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA
Visu Draugas
291 Wythe Ave. Kampas So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y. Tel. 279 Greenpoint.

THE SUN
Du-kart nedėlinis laikraštis
Suzgiasiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
EINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYCIA
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto \$2.50 Ant pusės meto \$1.25
EURO-ROSIJOJE ir LIETUVOJE \$2.50
POJE Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sb. Prusuose 15 markių.

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška členia
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Priek tam pilnai užsimokėjį skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.
Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
520-522 W. South Al. MAHANAY CITY, PA

Telephone 3674 Staggl
Robertas Gabrecht's Uzeiga
KASDIEN
Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N.Y

Bell Phone, Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moterių ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito. 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėlioms; 9-11 rito 1-4 po piet.